

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กฎหมายสาธารณสุข ให้ความรอบรู้สู่ประชาชน

ประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือ

ดาวน์โหลดคู่มือ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กฎหมายสาธารณสุข ให้ความรอบรู้สู่ประชาชน

ISBN : ๙๗๘ - ๖๑๖ - ๑๑ - ๓๖๓๓ - ๘
หนังสือ : กฎหมายสาธารณสุขให้ความรอบรู้สู่ประชาชน
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
จำนวนพิมพ์ : ๑๐,๐๐๐ เล่ม

ผู้เรียบเรียง : นายสมชาย ตู่แก้ว ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมาย
สาธารณสุข
นางสาวสกุณา คุณวโรตม์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสาวพรนภา แซ่ลี นักวิชาการสาธารณสุข

ผู้ประสานงานและพิสูจน์อักษร :

นางสาวสกุณา คุณวโรตม์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสาวเนรัญชรา แซ่มขุนทด นักวิชาการสาธารณสุข

จัดทำโดย : ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๑๗๕
โทรสาร. ๐ ๒๕๕๑ ๘๑๘๐
<http://laws.anamai.moph.go.th>

ออกแบบและจัดพิมพ์ :

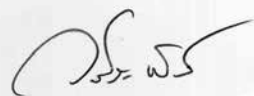
บริษัท ทีเอส อินเตอร์พริ้นท์ จำกัด
โทร. ๐ ๒๑๗๔ ๖๐๖๐
โทรสาร. ๐ ๒๑๗๔ ๖๐๖๑

บทนำ

กรมอนามัย ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เป็นองค์กรหลักด้านกฎหมายสาธารณสุข เพื่อการคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพของประชาชน และอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีพันธกิจหลักที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ความรู้ด้านกฎหมายกับประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ รวมทั้งเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ อาทิเช่น การจัดทำคู่มือ การเขียนข่าว บทความ โดยให้บริการผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ทั้งทางเอกสาร โทรศัพท์ และการให้บริการผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข (<http://laws.anamai.moph.go.th>) โดยตอบสนองนโยบายหลักของกรมอนามัย ในการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐานชาติและนานาชาติ

กรมอนามัย ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการจัดทำสื่อความรู้ เพื่อเผยแพร่ และสื่อสารข้อมูลหรือองค์ความรู้สู่สาธารณะ จึงได้จัดทำ “คู่มือกฎหมายสาธารณสุขให้ความรอบรู้สู่ประชาชน” ขึ้น เพื่อรวบรวมบทความ และสาระน่ารู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการสาธารณสุขให้เป็นรูปแบบที่นำอ่าน และแบ่งเนื้อหาเป็นรายหมวดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่ออำนวยความสะดวกกับผู้อ่านอีกทางหนึ่ง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย สุขลักษณะของอาคาร เหตุรำคาญ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การควบคุมตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร และการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

ขอขอบพระคุณคณะผู้จัดทำทุกท่าน และกรมอนามัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “คู่มือกฎหมายสาธารณสุขให้ความรอบรู้สู่ประชาชน” จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบกิจการต่างๆ รวมทั้งเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในสิทธิ และหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และสามารถตัดสินใจในการจัดการด้านสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นได้

(นายแพทย์วิริยะ เพ็งจันทร์)
อธิบดีกรมอนามัย

สารบัญ

◆ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑. ขยะอิเล็กทรอนิกส์ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๑

◆ สุขลักษณะของอาคาร

๒. การสร้างแคมป์คนงานก่อสร้างให้ถูกสุขลักษณะ ๑๑

◆ เหตุรำคาญ

๓. การไหว้เจ้ากับความเสี่ยงที่พึงระวัง ๑๗
๔. ปล่อยบริเวณบ้านมีน้ำขังจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายถือเป็นเหตุรำคาญ มีสิทธิ์โดนปรับ – จำคุก ๒๐
๕. เทศะอาหารกองบนพื้นฟุตบอลเพื่อเลี้ยงสุนัขจรจัด และนกพิราบ... เป็นเหตุรำคาญ ๒๒
๖. กลิ่นเหม็นจากการเลี้ยงนก ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อเพื่อนบ้าน ๒๕

◆ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๗. การเลือกใช้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ที่มีมาตรฐาน และถูกต้อง ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อความปลอดภัยของคนที่ท่านรัก ๒๙
๘. “การประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ๓๑
๙. สังคมผู้สูงอายุกับกิจการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ต้องพิจารณาเลือกใช้ บริการกับผู้ประกอบกิจการที่มีใบอนุญาตที่ถูกต้องตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุข ๓๔

สารบัญ

๑๐. การควบคุมเหตุรำคาญ และกิจการดอกไม้เพลิงตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๓๗
๑๑. กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกับการควบคุมร้านเกมส์ และ
อินเทอร์เน็ต ผู้ประกอบกิจการต้องควบคุมดูแลสถานประกอบ
การให้ถูกสุขลักษณะ และไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ	๓๙
๑๒. กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกับการประกอบกิจการให้บริการ
ก๊าซเชื้อเพลิง	๔๓
๑๓. การควบคุม “กิจการเผาถ่าน” ด้วยกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๔๖
๑๔. เลือกระบิโรคน้ำดื่มจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่มีใบอนุญาตตาม
กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ลดความเสี่ยงที่ก่อให้เกิด
อันตรายต่อสุขภาพ	๔๙
๑๕. การควบคุมดูแลร้านรับซื้อของเก่าที่ดีตามกฎหมายว่าด้วยการ
สาธารณสุข นำไปสู่ร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวที่สร้างมูลค่า
มหาศาล	๕๒
๑๖. กิจการให้บริการเลี้ยง และดูแลเด็กที่บ้านที่ต้องขออนุญาต
ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีลักษณะเป็นอย่างไร	๕๖
๑๗. รู้หรือไม่ว่า การประกอบกิจการปางช้าง ต้องได้รับใบอนุญาต
การประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๖๐

สารบัญ

◆ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

๑๘. กระเช้าของขวัญกับอีกหนึ่งหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ๖๗
ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน
๑๙. การประกอบกิจการลานเปียร์สด โดยไม่ได้รับใบอนุญาต มีโทษ ๗๐
ทั้งปรับ และจำคุก
๒๐. “คาเฟ่ห้องหมาน้องแมว” กับการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วย ๗๒
การสาธารณสุข
๒๑. เลือกร้านค้า และอาหารช่วงเทศกาลตรุษจีน จาก “ตลาด” ๗๕
ที่ได้มาตรฐานด้านสุขลักษณะตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพ
๒๒. ผู้ใดจะประกอบกิจการร้านอาหารหรือจัดตั้งสถานที่จำหน่าย ๗๗
อาหาร ต้องขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาต
ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนประกอบกิจการ
๒๓. แม้ว่าผู้ประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสม ๗๙
อาหารจะได้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือได้รับใบอนุญาตจาก
เจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว ก็ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องสุขลักษณะตาม
กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข...ด้วยนะ

◆ ใบอนุญาต

๒๔. ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ๘๓
มีอายุ ๑ ปี โดยการนับอายุใบอนุญาตให้นับตั้งแต่วันที่ออกใบ
อนุญาตไปจนถึงวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุเป็นระยะเวลา ๑ ปี ซึ่ง
จะต้องชนกัน และต่อเนื่องเป็นวันเดียวกันทุกปี

สารบัญ

๒๕. การประกอบกิจการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือ
มูลฝอย การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การจัดตั้ง
ตลาด จัดตั้งสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร การจำหน่าย
สินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ๘๕

◆ บทความทั่วไป

๒๖. เจ้าของปืมน้ำมันต้องจัดให้มีส้วมไว้สำหรับบริการลูกค้าที่สะอาด
ถูกสุขลักษณะ มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้งานตามที่กฎหมาย
กำหนด หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มีโทษปรับไม่เกิน
๒,๐๐๐ บาท ๙๑
๒๗. การจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ถ้าหากพบว่าสถานที่ดังกล่าวมีการจำหน่าย
อาหารให้กับนักเรียนด้วย ในกรณีเช่นนี้จะต้องขอรับ
ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารต่อราชการส่วนท้องถิ่น ๙๔
๒๘. “น้ำมันลูกหมู” คือ การนำน้ำมันทอดซ้ำที่เสื่อมสภาพไป
ฟอกสีให้ใสแล้วบรรจุใส่ถุงพลาสติกเพื่อจำหน่าย ไม่เข้าข่าย
เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วย
การสาธารณสุข แต่อาจมีความผิดตามพระราชบัญญัติอาหาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ ๙๘

การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑. ขยะอิเล็กทรอนิกส์ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน

โดย นายคมน์พิลิจู พุฒิเผือก : นิติกร

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์มากขึ้น ในทางกลับกันก็มีผลเสียตามมาเกี่ยวกับปริมาณ “ขยะอิเล็กทรอนิกส์” ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม เนื่องจากขยะอิเล็กทรอนิกส์มีส่วนประกอบที่เป็นสารโลหะหนักแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ลิเทียม โครเมียม สารปรอท สารตะกั่ว ซึ่งสารเหล่านี้เป็นสารก่อมะเร็ง เป็นอันตรายอย่างมากต่อสุขภาพของผู้ที่ได้สัมผัสทั้งทางตรง และทางอ้อม ยกตัวอย่างเช่น ถ่านไฟฉาย เมื่อทิ้งไว้นานจะเห็นว่ามีของเหลวซึมออกมา นั่นคือ สารตะกั่ว หากไปสัมผัสทางผิวหนังก็จะไปสะสมในร่างกาย เนื้อเยื่อ ไขมัน กระดูก มีผลต่อระบบประสาททำให้กล้ามเนื้ออ่อนแรง นำไปสู่การเป็นโรคมะเร็ง และส่งผลให้ทารกพิการตั้งแต่กำเนิดได้ ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ซึ่งรวมไปถึง

การออกกฎหมายควบคุม และบังคับใช้อย่างจริงจังกับผู้ที่ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อป้องกันปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อสุขภาพในอนาคต ประเทศญี่ปุ่นถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีการออกกฎหมาย และมีการใช้บังคับกันอย่างจริงจัง โดยมีการลงโทษปรับแก่ผู้ที่ไม่มีการแยกขยะประเภทนี้ (ขยะอิเล็กทรอนิกส์) ก่อนทิ้ง ต่างกับประเทศไทยที่นอกจากจะไม่มีข้อกำหนดมาตรการทางกฎหมายใดเข้ามาควบคุมขยะอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะแล้ว คนในสังคมเองก็มิได้ให้ความสำคัญในการคัดแยกขยะก่อนทิ้งเท่าที่ควร แม้จะมีการรณรงค์ให้ปฏิบัติเพียงใดก็ตาม

ขณะนี้ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาเรื่องขยะอิเล็กทรอนิกส์ จากความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น โดยพบว่าปริมาณขยะไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ในสิ้นปี ๒๕๕๖ สูงถึง ๒๐.๘๘ ล้านเครื่อง คาดการณ์ว่าในปี ๒๕๕๗ จะมีปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเป็น ๒๒.๐๘ ล้านเครื่อง ก่อนจะเพิ่มเป็น ๒๓.๒๓ และ ๒๔.๓๑ ล้านเครื่อง ในปี ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙ ตามลำดับ ขยะหลักๆ ยังคงเป็นโทรศัพท์ ๑๐.๙๐ ล้านเครื่องจากสถานการณ์ดังกล่าว กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้หารือร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ เพื่อผลักดันให้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาบังคับใช้ โดยก่อนที่จะมีกฎหมายออกมาใช้บังคับจะต้องมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกขยะให้ประชาชนทราบ และให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ จัดหาพื้นที่ที่เหมาะสม พร้อมทั้ง

มีมาตรการควบคุมแหล่งรับซื้อซากอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการกำจัดที่มีคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งกฎหมายที่ถูกผลักดันนี้ยังมีหลักการที่สำคัญ คือ ให้บริษัทที่ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า จะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการกำจัดด้วย เช่นในต่างประเทศที่บริษัทผู้ผลิตจะกำหนดจุดรับซื้อซากอิเล็กทรอนิกส์คืน แต่ในประเทศไทยยังมีข้อจำกัดคือโรงงานผู้รับกำจัดขยะอันตราย รวมถึงการนำขยะมาคัดแยกเพื่อส่งต่อไปรีไซเคิลทั้งใน และต่างประเทศมีจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นการผลักดันให้มีการตั้งโรงงานกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การกำจัดขยะมีคุณภาพและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

“ขยะอิเล็กทรอนิกส์” ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นขยะประเภทหนึ่งของ **“มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน”** อันเป็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่ ในการแก้ไขปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตลอดจนวิธีการมาตรการในการควบคุม และกำกับดูแลมลพิษหรือของเสียที่เกิดขึ้นให้อยู่ในภาวะไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับประชาชน และชุมชนในท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจ

ทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามความเหมาะสมของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง และมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการเพื่อควบคุมการจัดการเกี่ยวกับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนให้ถูกสุขลักษณะ หากมีการฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นก็มีมาตรการการลงโทษ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เช่น กรณีประชาชนทั่วไปนำมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนไปทิ้งในที่หรือทางสาธารณะ นอกจากในส่วนที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดหาไว้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับหรือกรณีผู้ประกอบการกิจการที่ได้รับใบอนุญาตในการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กรมอนามัย ได้มีการเร่งรัดการออกกฎกระทรวงในเรื่องการดำเนินการร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเรื่องการจัดขยะให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เพื่อบังคับใช้กฎหมายเป็นการทั่วไปทุกพื้นที่ในการป้องกัน และควบคุมอันตรายต่อสุขภาพของ

ประชาชนดังกล่าว และเป็นแนวทางในการออกข้อบัญญัติของราชการส่วนท้องถิ่นให้มีความครอบคลุม สอดคล้องกับหน่วยงานราชการส่วนกลาง ถูกต้องตามขั้นตอนที่จะนำไปใช้บังคับต่อไป

จะเห็นได้ว่าปัญหา “ขยะอิเล็กทรอนิกส์” ที่มีอยู่ในขณะนี้ ต้องรีบเร่งหาทางแก้ไขก่อนที่ตลาดไอทีจะขยายตัวมากขึ้น เมื่อก้าวเข้าสู่ประชาคม “อาเซียน” ตั้งนั้น หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนจึงต้องร่วมมือร่วมใจช่วยกันแบบบูรณาการในการให้ความรู้อย่างจริงจังแก่ประชาชนเกี่ยวกับการแยกขยะก่อนทิ้ง รวมทั้งการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ ก็ต้องมีการตั้งหน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี และมีกฎหมายที่ออกมาเพื่อควบคุมขยะอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะ และที่สำคัญที่สุด คือ การให้ความร่วมมือของภาคประชาชนที่จะต้องช่วยกันป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อการมีสุขอนามัยที่ดีของทุกคนในประเทศ

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

An aerial photograph of a city skyline, featuring a prominent skyscraper with a unique, curved top. The city is densely packed with buildings and infrastructure, including a highway with multiple lanes. The image is overlaid with a semi-transparent white rectangular box containing the title text.

สุขลักษณะของอาคาร

๒. การสร้างแคมป์คนงานก่อสร้างให้ถูกสุขลักษณะ

โดย นางสาวสุภาวดี จันทนุด
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีแนวโน้มของผู้ใช้แรงงานเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นแรงงานไทย และแรงงานต่างชาติ ตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) การเคลื่อนย้ายกำลังแรงงานสำหรับการก่อสร้างงานสาธารณูปโภคหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นภาพที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปที่มักพบเห็นในเขตเมืองหรือพื้นที่เศรษฐกิจ

การเคลื่อนย้ายกำลังแรงงานในแต่ละครั้งก่อให้เกิดผลกระทบในพื้นที่ โดยมีการก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยของคนงานหรือแคมป์คนงานชั่วคราว ซึ่งสถานที่เหล่านี้มีการปล่อยของเสียที่เกิดจากการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น มูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสียจากการชำระล้าง อาคารที่พักอาศัยไม่ถูกสุขลักษณะ ซึ่งอาจก่อ

ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์พาหะนำโรคได้อีกด้วย ซึ่งในทางปฏิบัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการของเสียและสุขลักษณะของที่พักอาศัยได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ที่ได้ให้อำนาจในการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตพื้นที่รับผิดชอบโดยการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการจัดการให้ถูกสุขลักษณะ และเจ้าของหรือผู้รับเหมาก่อสร้างจะต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น ถ้าไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขยังให้อำนาจแก่ท้องถิ่นในการควบคุมการใช้อาคารให้ถูกสุขลักษณะ และต้องไม่ทำให้อาคารหรือส่วนของอาคารมีสภาพชำรุดทรุดโทรม รกรุงรังจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือมีลักษณะไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ไม่ให้มีสินค้า เครื่องเรือนสะสม หรือสัมภาระสะสมมากเกินไปจนสมควร จนอาจเป็นเหตุให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษ และต้องไม่ยอมให้มีคนอยู่มากเกินกว่า ๑ คนต่อพื้นที่ ๓ ตารางเมตร ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ ๗/๒๕๓๘ เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักของคนงานก่อสร้างที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป และเมื่อปรากฏว่า

อาคารใดไม่ถูกสุขลักษณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร จัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคารหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมดหรือบางส่วน ย้ายสินค้า เครื่องเรือน สัมภาระ ให้จัดเสียใหม่ แล้วแต่กรณีปัญหา และถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารไม่ปฏิบัติตามหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

นับเป็นอีกมาตรการหนึ่งของกฎหมายสาธารณสุขที่ใช้ในการควบคุมดูแลและจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสุขภาพของคนงานและประชาชนที่อาศัยโดยรอบ ดังนั้นหากท่านพบเห็นปัญหาหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวท่านสามารถแจ้งแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของแคมป์คนงานเพื่อให้เกิดการจัดการที่ถูกสุขลักษณะต่อไป สามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๐IndexLaws>

An aerial, black and white photograph of a city street that has been completely flooded. Several cars and a bus are partially submerged in the water. The scene is chaotic, with debris visible on the street. The image is framed by a white border with a geometric, low-poly pattern.

เหตุรำคาญ

๓. การไหว้เจ้ากับความเลื่อมใสที่พึงระวัง

โดย นางสาวพิมพ์พพร พุฒิสกุลวงศ์ : นิติกร

หาก “ศาลเจ้า” คือ สถานที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และเป็นสัญลักษณ์แห่งความศรัทธาของผู้คนมากมายที่หลั่งไหลมากราบไหว้ และสักการะเทพเจ้าที่ตนเองศรัทธา และนับถือ อย่างหนึ่งที่เราจะปฏิเสธไม่ได้เลยคือกิจกรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ การจุดธูป จุดประทัด การเล่นเครื่องดนตรีในการทำพิธีกรรม การเผากระดาษเงินกระดาษทอง และการสวดมนต์จากกลุ่มผู้ศรัทธาที่เกิดขึ้นภายในศาลเจ้าเป็นภาพบรรยากาศที่สามารถบรรยาย และให้ความรู้สึกของความเคารพนับถือ และความเชื่อที่เกิดขึ้นในแต่ละตัวบุคคลได้อย่างชัดเจน

แต่นอกจากบรรยากาศของความเชื่อ ความศรัทธา และความสบายใจแล้ว ก็ยังมีบางสิ่งที่แอบแฝงมาพร้อมกิจกรรมดังกล่าวโดยที่เราอาจจะไม่ได้สังเกต คือ เมื่อเราจุดธูปธูปที่เผาไหม้จะปล่อยฝุ่นละออง และสารมลพิษออกมา ซึ่งมี

สารบางชนิดที่อาจเป็นสารก่อมะเร็ง โดยเฉพาะสารเบนซีน (Benzene), ๑, ๓ บิวทาไดอิน (๑, ๓ Butadiene) และเบนโซเอไพเร็น (Benzo(a)pyrene) เป็นสารก่อมะเร็งที่เกิดจากการเผาไหม้ของกาวซีลีย์ และน้ำหอมในรูป ซึ่งสารดังกล่าวสามารถก่อมะเร็งได้หลายชนิด เช่น มะเร็งเม็ดเลือดขาว มะเร็งเม็ดเลือด มะเร็งปอด และมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ และการที่เราเผากระดาษเงิน และกระดาษทองซึ่งกระดาษเหล่านี้จะมีส่วนผสมของสารเคมี เมื่อสารพวกนี้โดนความร้อนในขณะที่เผาหรือจุดไฟอยู่นั้น อาจเกิดการระเหยของสารเคมีที่มีอยู่ในส่วนผสม เมื่อสูดดมเข้าไปอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพผู้จุดหรือผู้เผา และผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงได้ ทั้งนี้ ก็เพราะว่าไอระเหยของสารตะกั่วฟุ้งกระจายสู่บรรยากาศ เมื่อสูดหายใจเข้าไปทำให้ระดับตะกั่วในเลือดสูงขึ้น และเมื่อตะกั่วสะสมในร่างกายจำนวนมากจะก่อให้เกิดโรคลิโทติจาง เวียนศีรษะ ชักกระตุกหมดสติ ไตทำงานผิดปกติ และอาจไตวายได้ นอกจากผลกระทบที่มีความเสี่ยงในด้านสุขภาพแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสม และเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญกับผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงกับศาลเจ้าได้ เนื่องจากระยะเวลาที่มีความต่อเนื่อง และยาวนานติดต่อกันมากกว่า ๘ ชั่วโมงในหนึ่งวัน ซึ่งกรณีดังกล่าวเช่นนี้ ผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงสามารถ

แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเหตุ
ราคาถูกต้องกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม วิธีที่ดีที่สุด คือ การระมัดระวังการป้องกันตนเอง และบุคคล
รอบข้างให้ปลอดภัยจากความเสียหายที่เกิดจากการจู่จู่ และการเผากระดาษเงิน
กระดาษทอง โดยหลีกเลี่ยงการจู่จู่ในบริเวณที่อากาศไม่ถ่ายเทหรืออากาศ
ถ่ายเทไม่สะดวก เช่น ห้องแอร์ ห้องที่ไม่มีประตูหน้าต่าง หรือใช้รูปขนาดสั้น
แทนรูปขนาดยาว เพื่อให้เกิดควันในระยะเวลาที่สั้นกว่า และขอแนะนำสำหรับ
ศาลเจ้าควรตั้งกระถางรูปไวนอกอาคารหรือในที่ที่อากาศถ่ายเทสะดวก และ
เมื่อเสร็จพิธีการควรดับหรือเก็บรูปให้เร็วขึ้น เพื่อป้องกันอันตราย และเสี่ยง
เกิดไฟไหม้ที่มีสาเหตุจากความประมาทได้ ส่วนกรณีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
ในศาลเจ้าควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสควันรูปเป็นระยะเวลานาน และต่อเนื่อง
และหากมีการสัมผัสควันรูปควรล้างมือ ล้างหน้า ล้างตาให้บ่อยขึ้น วิธีการง่ายๆ
เพียงเท่านี้ ก็ช่วยให้คุณปลอดภัย และห่างไกลจากความเสียหายที่จะเกิดผลกระทบ
ต่อสุขภาพได้เป็นอย่างดีแล้ว

*“ความเชื่อ ความศรัทธา ที่มาพร้อมกับความปลอดภัยย่อมเป็นสิ่งที่ทำให้
เรารู้สึกสบายใจอย่างไร้ความกังวล”*

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖> หรือโทรสอบถามเพิ่มเติมได้ที่
๐ ๒๕๕๐ ๔๒๕๖

๔. ปลอยบริเวณบ้านมีน้ำขังจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลายถือเป็นเหตุรำคาญ มีสิทธิโดนปรับ-จำคุก

โดย นางสาวสุกฤตา คุณวโรตม์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

กรมอนามัย กระทรวง
สาธารณสุข ร่วมกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศแจ้งเตือน
ประชาชนดำเนินการเฝ้าระวังตรวจ

ตราภาชนะหรือเศษวัสดุที่มีน้ำขังภายในบ้าน และบริเวณโดยรอบ เนื่องจาก
หวั่นเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ซึ่งเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกที่สำคัญ ส่งผล
ให้มีอัตราการป่วย และตายจากโรคไข้เลือดออกสูงมาก อีกทั้ง แหล่งเพาะพันธุ์
ยุงลายถือเป็นเหตุรำคาญตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ใดก่อให้เกิด
เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐
บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในช่วงฤดูฝน มักมีหลายๆ โรคที่มากับช่วงฤดูฝน โรคไข้เลือดออกก็ยังคง
เป็นปัญหาสำคัญในประเทศไทย เนื่องจากเวลาฝนตกทำให้เกิดน้ำขังตามภาชนะ
ต่างๆ เช่น ยางรถยนต์ กระจาดต้นไม้
กะลามะพร้าว เป็นต้น ซึ่งอาจเป็น
แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่เป็น
พาหะของโรคที่สำคัญนั่นเอง

เพื่อเป็นการควบคุมแหล่ง
เพาะพันธุ์ยุงลาย กระทรวง
สาธารณสุขได้ออกประกาศ
กระทรวง เรื่อง กำหนดให้แหล่ง

เพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญ และแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดให้แหล่งที่ตรวจพบลูกน้ำหรือตัวโม่งของยุงลายตั้งแต่ ๑ ตัวขึ้นไปเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ถือเป็นเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนั้น หากเจ้าพนักงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น พบว่าบุคคลใดที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ที่มีภาชนะหรือเศษวัสดุที่มีน้ำขัง จนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เจ้าพนักงานดังกล่าวจึงมีอำนาจออกคำแนะนำให้บุคคลนั้น ปรับปรุงแก้ไข และดูแลป้องกันไม่ให้เกิดลูกน้ำยุงลายอีก หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

อย่างไรก็ตาม จนกระทั่งปัจจุบันก็ยังไม่มียาที่ใช้รักษาโรคไข้เลือดออก หรือวัคซีนป้องกันไข้เลือดออก ดังนั้น การป้องกันจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุด โดยป้องกันการแพร่ของยุง เเท่าที่ผ่านมากการควบคุมยังได้ผลไม่ดีพอ เนื่องจากเน้นเรื่องการทำลายยุงซึ่งสิ้นเปลืองงบประมาณ และการควบคุมยุงต้องทำเป็นบริเวณกว้าง การควบคุมที่จะให้ผลยั่งยืนควรจะเน้นที่การควบคุมป้องกันไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย โดยการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน และอาจใช้วิธีการต่างๆ แบบผสมผสานกัน เช่น การควบคุมสิ่งแวดล้อม การใช้วิธีทางชีวภาพ การใช้สารเคมี เป็นต้น

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws> หรือโทรสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๙

๕. เกษะอาหารกองบนพื้นฟุตบาทเพื่อเลี้ยงสุนัขจรจัด และนกพิราบ...เป็นเหตุรำคาญ

โดย นางสาวสุกญา คุณวโรตม์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ในช่วงเวลาบ่ายแก่ๆ ของทุกๆ วัน สุนัขประมาณ ๗ - ๘ ตัวจับกลุ่มกันอยู่บริเวณริมฟุตบาทใกล้ๆ กับป้ายรถเมล์แห่งหนึ่ง ประมาณว่าเหมือนจะรออะไรบางอย่าง ไม่นานนักก็จะมีป้าแก่ๆ คนหนึ่งปั่นจักรยานคู่ใจเอาเศษอาหารหลายถุงมาวางทิ้งไว้ที่บนฟุตบาท บ้างก็เทเป็นกองๆ หลายๆ กอง เพื่อเป็นอาหารเลี้ยงสุนัขกลุ่มนั้น หลังจากนั้นป้าแกก็จะปั่นจักรยานออกไปทันที เมื่อป้าจากไปแค่ชั่วอึดใจเดียวก็จะมีสุนัขมาสมทบอีกประมาณ ๑๐ กว่าตัวมาแย่งกันกินอาหาร เहांใส่กัน ไส้กัดกัน ส่งเสียงดังเป็นที่น่ารำคาญใจสำหรับผู้เดินผ่านสัญจรไปมา และผู้พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียง เมื่อกินอาหารเสร็จแล้วสุนัขก็ขับถ่ายมูลทิ้งไว้ให้ดูต่างหน้าอีก ภาพเหตุการณ์ลักษณะนี้ คาดว่าหลายๆ คนคงจะได้พบเห็น และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในชุมชนเขตเมือง โดยที่ต่างคนก็จะมีมุมมอง และแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ลักษณะดังกล่าว

แตกต่างกันไป อาทิเช่น

“เราไม่เห็นด้วยกับการให้อาหารสุนัขจรจัดค่ะ ไม่ว่าจะตักวางกับพื้นหรือวางบนภาชนะหรืออะไรก็ตามเพราะนอกจากจะทำให้สกปรกเลอะเทอะตามถนนแล้ว ยังทำให้สุนัขวนเวียนอยู่แถวนั้น สร้างปัญหาเรื่องอี - ฉี่เรี่ยราดตามถนนอีกซึ่งสุนัข

เหล่านี้ก็ไม่ทราบว่ามีโรคอะไรบ้าง และถ้าเกิดกัดคนที่เดินผ่านไปมาแล้วเกิดโรคพิษสุนัขบ้าก็ไม่มีใครรับผิดชอบ จะเอาผิดกับคนให้อาหารก็คงไม่ได้ เพราะก็คงปฏิเสธว่าไม่ใช่สุนัขของเขา”

“เมื่อเราไปตักเตือนไม่ให้เขาเทศอาหารเลี้ยงสุนัขก็มักจะโดนต่อต้านว่าไร้ศีลธรรม ไม่มีความเมตตา”

“ความใจดีกับสัตว์ของแต่ละคนมันไม่เท่ากันอยู่แล้ว แต่สุนัขลักษณะความสะอาดนี้ควรจะเป็นมาตรฐานเดียวกันไม่ใช่หรือครับ”

“ผมมองคนเหล่านี้ว่า เป็นคนที่มีจิตใจดีงาม มีเมตตา กรุณาต่อสัตว์โลกที่ด้อยโอกาส แต่เป็นคนที่ไร้ความรับผิดชอบต่อสุนัข”

“การให้อาหารสุนัขจรจัด ได้บุญหรือได้บาป ใครตัดสิน”

“คุณได้บุญจากการให้ทานด้วยการให้อาหารสุนัขนั้น ส่วนบาปก็คงตกอยู่กับคนที่อยู่บริเวณนั้นแทน”

ต่างคนก็ต่างความคิด สรุปลแล้ว... “การเทศอาหารกองบนพื้นฟุตบอลบาสเพื่อเลี้ยงสุนัขจรจัด และนกพิราบผิดกฎหมายหรือไม่” สำหรับคำถามนี้กรมอนามัยมีคำตอบ ดังนี้ การที่บุคคลมีพฤติกรรมนำเศษอาหารมาเทกองบนพื้นฟุตบอลบาสซึ่งเป็นที่หรือทางสาธารณะเพื่อเป็นอาหารเลี้ยงสุนัขเป็นประจำโดยไม่มีภาชนะรองรับหรือไม่ได้มีการเก็บกวาดหรือทำความสะอาด

เศษอาหารที่ตกค้าง ก่อให้เกิดความสกปรก เป็นแหล่งพาหนะนำโรคอีกทั้ง อาจมีนกพิราบบินลงมากินเศษอาหารซึ่งในขณะที่นกบินขึ้น - ลง จะมีฝุ่นฟุ้งกระจาย เศษขนนก ตัวไร พร้อมทั้งมีมูลนกในบริเวณใกล้เคียงร่วมด้วย จึงอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง การกระทำดังกล่าว ถือเป็นเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งตามมาตรา ๒๗ ให้ผู้ที่เป็ต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับกรก่อเหตุรำคาญนั้นระงับเหตุหรือป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญขึ้นอีกในอนาคต หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

...เมื่อรู้เช่นนี้แล้ว ก็พึงปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายจะดีกว่านะคะ...

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖> หรือโทรสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๔๐ ๔๒๑๙

๖. กลิ่นเหม็นจากการเลี้ยงนก ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อเพื่อนบ้าน

โดย นางสาวจันทรทิพย์ สำราญเรียว : นิติกส

การเลี้ยงนก ในที่อยู่อาศัยที่มีคนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น นับเป็นปัญหาที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญให้ผู้อาศัยบริเวณใกล้เคียง ซึ่งในอนาคตน่าจะมีปัญหาเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันความนิยมเลี้ยงนกชนิดต่างๆ เช่น นกพิราบ นกแก้ว นกขุนทอง นกเขา ฯลฯ ตามคอนโดมิเนียม อพาร์ตเมนต์ ตึกแถว บ้านพักอาศัยที่มีลักษณะเป็นทาวน์เฮ้าส์ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นความชอบส่วนตัวของเจ้าของ อาจเลี้ยงไว้ดูเล่นเป็นเพื่อนยามเหงา เลี้ยงเพื่อประกวดหรือเพื่อการค้า แต่ก็อาจเป็นเรื่องน่ารำคาญสำหรับเพื่อนบ้านข้างเคียงหรือเพื่อนข้างห้อง เพราะลักษณะที่อยู่อาศัยที่ไม่เหมาะในการเลี้ยงสัตว์แล้วยังส่งผลกระทบต่อด้านเสียงรบกวน และกลิ่นเหม็นจากสิ่งขับถ่ายหรือมูลของนก ปัญหาด้านเชื้อโรคที่นกเป็นสื่อ ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตอย่างปกติสุข ถ้าหากไม่มีการจัดการกำจัดของเสียที่ดี ผู้เลี้ยงนกอาจมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคจากนกที่เป็นพาหะนำโรคได้ การเลี้ยงจึงต้องศึกษาสภาพของการเลี้ยงดู การเอาใจใส่ในการล้างกรง

เปลี่ยนกรง และนำกรงมาตากแดด เพื่อลดความสกปรก และกลิ่นเหม็น การเก็บรักษาอาหารเม็ดไม่ให้อยู่ในที่อับชื้น เพราะผู้เลี้ยงบางรายก็ไม่ได้เลี้ยงนกเพียงแคตัวเดียว แต่เลี้ยงหลายตัว หลายชนิด ทำให้เกิดกลิ่น เสียง และฝุ่นรบกวนเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ และอาจมีความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ จะขอยกตัวอย่างคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๕๑/๒๕๕๓ เป็นคดีตัวอย่างเกี่ยวกับการเลี้ยงนก ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาว่า “การให้อาหารนกพิราบของผู้ฟ้องคดี ทำให้เกิดฝุ่นฟุ้งกระจายพร้อมทั้งมีมูลนก และกลิ่นอับชื้นบริเวณบ้านของผู้ฟ้องคดี และละแวกใกล้เคียงด้วย พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอันเป็นกรณีที่เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงกับบ้านของผู้ฟ้องคดี การให้อาหารนกพิราบของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจผู้อำนวยการเขตห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในสถานที่เอกชน รวมทั้งการระงับเหตุรำคาญนั้นด้วย ผู้อำนวยการเขตจึงมีอำนาจออกคำสั่งห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีก่อเหตุรำคาญ พร้อมทั้งให้ระงับเหตุรำคาญตามบทกฎหมายดังกล่าวได้ ไม่ว่าจะกระทำนั้นๆ จะอยู่ในที่สาธารณะหรือไม่”

ฉะนั้น ผู้ที่รัก และเลี้ยงนกควรตระหนัก และคำนึงถึงความสงบสุขของคนในชุมชน รับผิดชอบสัตว์เลี้ยงของตน ไม่ปล่อยปละละเลยจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่เพื่อนบ้าน และที่สำคัญเป็นการกระทำที่มีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขด้วย

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

A black and white photograph showing the interior of a severely damaged building. The scene is filled with debris, including wooden beams, metal scraps, and rubble. Several people are visible in the background, some appearing to be working or inspecting the damage. The lighting is dramatic, with strong highlights and deep shadows, emphasizing the scale of the destruction.

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๗. การเลือกใช้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ที่มีมาตรฐาน และถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อความปลอดภัยของคนที่กำลังรัก

โดย นางสาวพรพรรณ อุดมผล
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ประเทศไทยมีประชากรสูงอายุสูงเป็นอันดับ ๒ ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองจากประเทศสิงคโปร์ และได้ก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างเต็มตัว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีประชากรสูงอายุ ๑๑.๓% (๗,๑๒๒,๐๐๐ ล้านคน) และ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีประชากรสูงอายุ ๑๓% (๘,๔๖๓,๐๐๐ ล้านคน) จากจำนวนผู้สูงอายุที่นับวันจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันจำนวนผู้สูงอายุวัยกลาง และวัยปลายเพิ่มสูงขึ้นมาก และจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ ระบุชัดเจน โดยจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด มีผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน และติดเตียงหรือที่เรียกว่า “ผู้สูงอายุในภาวะพึ่งพิง” ในการทำกิจวัตรประจำวัน ราว ๑๒% ในจำนวนนี้ ๑.๑% ไม่มีใครดูแล การจ้างพยาบาลหรือพนักงานดูแล จึงได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น และปัญหาจากการให้บริการประเภทนี้ก็มีมาก เช่นกัน เช่น พนักงานไม่มีความรู้ ขาดทักษะในการดูแลผู้สูงอายุที่ถูกต้อง

ปัญหาการลักขโมย เป็นต้น ดังนั้นกิจการ “การให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน” จึงได้ถูกประกาศเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ และ ออกคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง แนวทางการควบคุม การประกอบกิจการการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้ผู้ดำเนินการ และพนักงานดูแลผู้สูงอายุจะต้อง ผ่านการอบรม และได้รับการรับรองตามหลักสูตรอบรมของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขหรือหลักสูตรอบรมของกระทรวงศึกษาธิการหรือของ กระทรวงแรงงาน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางการออก ข้อบัญญัติท้องถิ่น และออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการ

ดังนั้น การเลือกใช้บริการ “กิจการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน” สิ่งสำคัญ ต้องดูว่าการประกอบกิจการดังกล่าวมีใบอนุญาตประกอบกิจการจากท้องถิ่น และผู้ดูแลผ่านการอบรมตามหลักสูตรมาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรอบรมของกระทรวงศึกษาธิการหรือของกระทรวงแรงงานหรือไม่ เพื่อความปลอดภัยของคนที่ท่านรัก

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=mALaws> หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๕๖

๘. “การประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

โดย นางสาวพรรณวรก อุดมผล
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ผู้สูงอายุ คำนิยามในทางการแพทย์ และสาธารณสุข คือ ผู้มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป ซึ่งโดยปกติร่างกายของสิ่งมีชีวิต จะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายไปในทางที่เสื่อมลง ผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงสภาพร่างกาย เนื่องจากความสูงอายุ ซึ่งแต่ละคนจะมีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับสุขภาพ และการใช้ชีวิตในวัยที่ผ่านมา ผู้สูงอายุบางคนมีโรคประจำตัวซึ่งทำให้สมรรถภาพของร่างกายเสื่อมถอยลงไป

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๑๔.๕ ล้านคน ในปี ๒๕๖๘ ดังนั้น การดูแลผู้สูงอายุจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง และกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มที่พึ่งตนเองไม่ได้ พิกการหรือทุพพลภาพ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้การประกอบกิจการการให้บริการดูแลผู้สูงอายุ ที่บ้านได้ถูกประกาศ เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดประเภทกิจการที่ต้อง มีการควบคุมในท้องถิ่นนั้น และกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขด้านสุขลักษณะ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพสำหรับควบคุมดูแลการประกอบ กิจการ และการอนุญาตการประกอบกิจการควบคุมดูแล ตรวจตรา และให้ คำแนะนำด้านสุขลักษณะของการประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุ ให้เป็นไป ตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต กรณีที่พบว่าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงใน ระยะเวลาอันสมควร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้คำแนะนำของคณะกรรมการ สาธารณสุข เรื่อง แนวทางการควบคุมการประกอบกิจการการให้บริการดูแล

ผู้สูงอายุที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นแนวทางในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ คำแนะนำดังกล่าวให้ความสำคัญกับคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ที่ควรต้องกำหนดสำหรับผู้ดำเนินการ และพนักงานดูแลผู้สูงอายุ โดยกำหนดให้ผู้ดำเนินการ และพนักงานดูแลผู้สูงอายุ จะต้องผ่านการอบรมและได้รับการรับรองตามหลักสูตรอบรมของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรอบรมของกระทรวงศึกษาธิการหรือของกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้ จะทำการอบรมหลักสูตรไหนอย่างไรนั้นขึ้นกับลักษณะของการประกอบกิจการ ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่องการควบคุมการประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านให้ผู้ประกอบกิจการและประชาชนได้รับทราบ เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมาย และให้ผู้ใช้บริการ และลูกหลานของผู้สูงอายุเองเกิดความมั่นใจในความปลอดภัยด้านสุขลักษณะ และคุณภาพในการให้บริการ

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws> หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๕๖

๙. สังคมผู้สูงอายุกับกิจการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ต้องพิจารณาเลือกใช้บริการกับผู้ประกอบกิจการที่มีใบอนุญาตที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

โดย นายรัชชัย รักชานนท์
: นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

สังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความเคารพนับถือผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงาม นั่นก็เพราะคนไทยมีนิสัยอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติ ยกย่อง และกตัญญูต่อผู้อาวุโส ซึ่งได้รับการปลูกฝังนิสัยเหล่านี้มาอย่างช้านาน

ประเทศไทยยังได้กำหนด “วันผู้สูงอายุแห่งชาติ” รวมไว้กับวันขึ้นปีใหม่ไทย หรือวันสงกรานต์ วันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี ซึ่งกิจกรรมนอกจากจะมีการตักบาตรทำบุญ กิจกรรมอันดับต้นๆ นั่นก็คือ การรดน้ำดำหัวขอพรจากผู้สูงอายุ ผู้หลักผู้ใหญ่ที่นับถือนั่นเอง ข้อมูลจากองค์การสหประชาชาติ พบว่า

สัดส่วนประชากรสูงอายุของไทย จะเพิ่มจากประมาณร้อยละ ๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นประมาณร้อยละ ๑๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือใช้เวลาเพียงประมาณ ๒๐ ปี ในการเพิ่มสัดส่วนประชากรสูงอายุเป็นเท่าตัว ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ ๗๐ ปี ถึงกว่า ๑๐๐ ปี นั่นก็หมายความว่า ประเทศไทย มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

แนวโน้มที่จะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ผู้สูงอายุจึงเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจ และควรได้รับการดูแลที่เพิ่มขึ้นด้วย และด้วยวิถีชีวิตของคนไทย เปลี่ยนไป คนไทยทำงานนอกบ้านไม่มีเวลาดูแลผู้สูงอายุด้วยตัวเอง จึงมีการดูแลผู้สูงอายุในลักษณะเป็นการรับเลี้ยงผู้สูงอายุที่บ้าน ซึ่งบรรดาลูกหลานก็จะมีการจ้างพนักงานให้ดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน หลายครั้งจะเห็นข่าวทางสื่อต่างๆ ว่า ผู้สูงอายุไม่ได้รับการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือเหมาะสมจากผู้ที่รับจ้างดูแล เช่น ให้กินยานอนหลับ ทำร้ายร่างกายหรือทำร้ายจิตใจ เป็นต้น ดังนั้น เพื่อการคุ้มครองสุขภาพของผู้สูงอายุ กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ กิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และคณะกรรมการ

สาธารณสุขได้ออกคำแนะนำ
เรื่อง แนวทางการควบคุม
การประกอบกิจการให้
บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน

ในทางปฏิบัติ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นควร
พิจารณานำหลักเกณฑ์
วิธีการในคำแนะนำของ

คณะกรรมการสาธารณสุขไปออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อใช้ควบคุมกิจการ
ดูแลผู้สูงอายุที่บ้านให้เหมาะสมกับพื้นที่ ผู้ประกอบการเองก็ต้องขออนุญาต
ประกอบกิจการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น
ขณะเดียวกันผู้ว่าจ้างหรือผู้รับบริการก็ต้องเลือกใช้บริการจากผู้ประกอบ
กิจการที่มีใบอนุญาต และต้องมีความระมัดระวังในการเลือกใช้บริการ และ
หากพบว่าผู้ประกอบการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านไม่มีใบอนุญาตในการ
ประกอบกิจการ สามารถร้องเรียนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้
เปรียบเทียบปรับ และดำเนินคดี ซึ่งโทษของการประกอบกิจการ โดยไม่ได้รับ
ใบอนุญาต ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
คือ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
ส่วนผู้ประกอบการรายใดได้รับใบอนุญาตแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นหรือเงื่อนไขในใบอนุญาต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถ
เปรียบเทียบปรับได้ ตามมาตรา ๗๖ แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ คือ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws>

๑๐. การควบคุมเหตุรำคาญและกิจการดอกไม้เพลิง ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

โดย นางสาวพรพรรณ อุดมผล
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

การควบคุมเหตุรำคาญจากการเล่นดอกไม้เพลิง และกิจการการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงซึ่งเป็นอำนาจของท้องถิ่นในการควบคุม กำกับ ดูแลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ดังนี้

การระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญ

ส่วนที่ ๑ การควบคุมดูแลประชาชนหรือผู้เล่นดอกไม้เพลิง ท้องถิ่น สามารถออกประกาศแจ้งเตือนประชาชนในการเล่นดอกไม้เพลิงอย่างปลอดภัย และไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน กรณีท้องถิ่นใดมีการจัด ประเพณีลอยกระทง สามารถจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการเล่นดอกไม้เพลิงได้ ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแล และมีระบบความปลอดภัยควบคุมเหตุ ที่อาจเกิดขึ้นไว้ด้วย

ส่วนที่ ๒ การใช้

อำนาจตามกฎหมายว่าด้วย การสาธารณสุขควบคุมเหตุ รำคาญ และควบคุมกำกับ กิจการการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิง

กรณีท้องถิ่นพบว่า การกระทำที่เกิดจากการเล่น ดอกไม้เพลิงนั้นอาจก่อให้เกิด

หรือเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจ ตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกคำสั่งเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้นตามสมควรได้ในกรณีที่ผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๔ จำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น พบเห็นการกระทำความผิดซึ่งหน้าก็สามารถจับกุมได้ตามมาตรา ๔๗

การควบคุม กำกับกิจการการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิง

กิจการการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิง เป็นกิจการที่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้ให้อำนาจท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุม โดยผู้ประกอบการต้องถือปฏิบัติตาม และต้องทำการยื่นเรื่องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการแก่ท้องถิ่นนั้น

กรณีที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือการกระทำนั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งให้หยุดดำเนินการนั้นได้ และหากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และสามารถปรับได้ไม่เกินวันละสองหมื่นห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นควรประกาศแจ้งเตือนให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเป็นการล่วงหน้าก่อน และระหว่างประเพณีลอยกระทง

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

๑๑. กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกับการควบคุมร้านเกมส์ และอินเทอร์เน็ต ผู้ประกอบกิจการต้องควบคุมดูแลสถานประกอบการให้ถูกสุขลักษณะ และไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ

นางสาวสุกญา คุณวโรตม์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ปัญหาเด็กติดเกมส์และอินเทอร์เน็ต นับว่าเป็นปัญหาทางสังคมที่นับวันยังมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น เมื่อระบบอินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำรงชีวิตของคนไทยในทุกวันนี้ จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่า ทุกๆ สถานที่ที่เป็นชุมชน เช่น หมู่บ้าน ตลาด ห้างสรรพสินค้า ฯลฯ ก็มักจะมีร้านเกมส์ และอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตจะมีคุณประโยชน์ทางการสร้างสรรค์สูง โดยทำให้มนุษย์เราสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่าย และรวดเร็ว แทบทุกคนทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นชาติใด ภาษาใด ก็สามารถเข้าถึงข้อมูลด้านต่างๆ ได้ทุกที่ แต่การใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตนั้น หากใช้ไปในทางที่ไม่เหมาะสมก็อาจมีโทษได้เช่นกัน ดังเช่นปัญหาเด็กติดเกมส์ และอินเทอร์เน็ตที่กำลังก่อให้เกิดปัญหาทางครอบครัวและสังคม เด็กมีความเสี่ยงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิเช่น การนอนหลับพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ รับประทานอาหาร

ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ทำให้ร่างกายเป็นโรคขาดสารอาหาร หรือเสี่ยงต่อภาวะโรคอ้วนจากการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกหลักโภชนาการและขาดการออกกำลังกาย อีกทั้งยังมีความเสี่ยงเกิดโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจจากการเข้าไปใช้บริการในร้านเกมส์และอินเทอร์เน็ตเป็นระยะเวลานาน ซึ่งสถานประกอบการร้านเกมส์และอินเทอร์เน็ตมีการควบคุมดูแลสุขลักษณะอาคารสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ระบบการระบายอากาศไม่ดี เมื่อมีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก อาจเป็นแหล่งสะสม และแพร่กระจายของเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจได้ง่าย

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันแก้ไขปัญหาและลดความเสี่ยงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นที่ทุกๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งดำเนินการเพื่อควบคุมดูแลแก้ไขปัญหาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกสังคมออนไลน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดก็เป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยควบคุมดูแล และแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อควบคุม “การประกอบกิจการให้บริการคอมพิวเตอร์” ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของผู้รับบริการ และประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงนั้นๆ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการดังกล่าวจะต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย

แม้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะประกาศรายชื่อกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในประกาศกระทรวงสาธารณสุขแล้ว แต่ก็ยังไม่มีผลบังคับใช้ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นต่างๆ ทั้งนี้ กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มาตรา ๓๒(๑) กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น “กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็น กิจการที่ควบคุมในท้องถิ่นนั้น” ดังนั้นกิจการประเภทการให้บริการคอมพิวเตอร์ จะมีผลบังคับใช้ก็ต่อเมื่อท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการควบคุมกิจการนี้ เสียก่อน หากท้องถิ่นใดไม่ได้กำหนดประเภทกิจการนี้ไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ผู้ดำเนินกิจการก็ต้องควบคุมดูแลไม่ให้เกิดความเดือดร้อนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ระงับเหตุรำคาญหรือกระทำการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคตได้ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ประกอบการร้านเกมส์และอินเทอร์เน็ต จะต้องมีการควบคุมดูแล สถานที่ประกอบกิจการให้ถูกสุขลักษณะไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และยังคงปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยการขอใบอนุญาต การให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินกิจการตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด เช่น วัน เวลา เปิด ปิด ช่วงเวลาที่เด็กต่ำกว่า ๑๘ ปี สามารถเข้าใช้บริการได้ หรือห้ามเด็ก อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เล่นเกมติดต่อกันเกินกว่า ๓ ชั่วโมงต่อวัน เป็นต้น นอกจากนี้ ร้านอินเทอร์เน็ตทุกแบบต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเฉพาะในมาตราที่ห้ามชักจูง ส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กมีพฤติกรรม

ไม่เหมาะสม หรือให้เด็กเสี่ยงต่อการกระทำความผิด อาทิ เล่นการพนัน หรือกระทำการลามกอนาจาร จำหน่ายสุรา บุหรี่ โทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท

นอกจากการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครองก็มีส่วนสำคัญมากในการสื่อสารทำความเข้าใจกับลูก การอบรมให้ลูกมีวินัยในการใช้ชีวิต รู้จักแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้ หากผู้ปกครองพบว่าสถานประกอบการให้บริการเล่นเกมส์ และอินเทอร์เน็ตมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของเด็กหรือ ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ สามารถแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งสถานประกอบการนั้นเพื่อเข้ามาตรวจสอบ และควบคุมดูแลให้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=mALaws> หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๔

๑๒. กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกับการประกอบกิจการให้บริการก๊าซเชื้อเพลิง

นางสาวกฤษณา กาทอง
: นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

ปัจจุบันได้มีกิจการสถานีบริการก๊าซเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งที่รวมอยู่ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือตั้งแยกเป็นสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV: Natural Gas Vehicles) / สถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG: Liquefied Petroleum Gas) โดยเฉพาะ หลายคนยังเข้าใจว่า NGV กับ LPG คือ ก๊าซเชื้อเพลิงชนิดเดียวกันหรืออาจจะยังไม่ทราบว่าแตกต่างกันอย่างไร ความจริงแล้วทั้ง NGV และ LPG เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียมที่อยู่ในสถานะก๊าซ โดย NGV เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่มีองค์ประกอบของก๊าซมีเทน (Methane) เป็นส่วนใหญ่ มีน้ำหนักเบากว่าอากาศ วิธีการขนส่งไปยังผู้ใช้จะขนส่งผ่านทางท่อในรูปก๊าซภายใต้ความดันสูงจึงไม่เหมาะสำหรับการขนส่งไกลๆ หรืออาจบรรจุใส่ถังในรูปก๊าซธรรมชาติอัดโดยใช้ความดันสูงที่เรียกกันว่า CNG ก็ได้ ขณะนี้ได้มีการพัฒนาวิธีขนส่ง NGV โดยทำให้อยู่ในรูปของเหลวที่มีความเย็นถึง -160 องศาเซลเซียส เรียกกันว่า Liquefied Natural Gas (LNG) ซึ่งสามารถขนส่งทางเรือไปที่ไกลๆ ได้ และเมื่อถึงปลายทางก่อนนำมาใช้ก็จะทำให้ของเหลวเปลี่ยนสถานะกลับเป็นก๊าซอย่างเดิม NGV มีค่าออกเทนที่สูงถึง

๑๒๐ RON จึงสามารถนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในยานยนต์ได้สัดส่วน LPG เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่มีองค์ประกอบของก๊าซโพรเพน (Propane) เป็นส่วนใหญ่ จึงหนักกว่าอากาศ โดย LPG เองเป็นก๊าซที่ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น เช่นเดียวกับ NGV แต่เนื่องจากเป็นก๊าซที่หนักกว่าอากาศจึงอาจมีการสะสม และลุกไหม้ได้ง่าย ภาครัฐจึงได้กำหนดให้ผู้ผลิตเติมสารมีกลิ่น เพื่อเป็นการเตือนภัย ให้ผู้ใช้ทราบหากเกิดการรั่วไหลขึ้น LPG ส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงใน คริวเรือนและการประกอบกิจการภาคอุตสาหกรรมโดยบรรจุเป็นของเหลว ใส่ถังที่ทนความดันเพื่อให้ขนถ่ายได้ง่าย นอกจากนี้ ยังนิยมใช้แทนน้ำมันเบนซิน ในรถยนต์เนื่องจากราคาถูกกว่า และมีค่าออกเทนที่สูงถึง ๑๐๕ RON

เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ และผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงกับ สถานีบริการก๊าซเชื้อเพลิง (ทั้ง NGV และ LPG) ที่มีการบรรจุลงในถังที่ติดตั้งใน ยานพาหนะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ใช้อำนาจตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุขออกประกาศกำหนดให้การประกอบกิจการการผลิต สะสม กลั่นหรือขนส่งปิโตรเลียมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ ประเภทที่ ๑๒(๓) โดยอ้างอิงความหมายของคำว่าปิโตรเลียมตาม กฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้ตราข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้อง ควบคุมแล้ว ผู้ประกอบกิจการในลักษณะดังกล่าวทุกรายจะต้องได้รับใบอนุญาต ก่อนดำเนินกิจการ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไข การประกอบกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นบัญญัติไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น รวมถึง เงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดให้ปฏิบัติเพิ่มเติมเฉพาะรายเพื่อควบคุม คุณแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ และมาตรการป้องกัน อันตรายต่อสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นได้ ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมาย กำหนด และอาจจะต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบ ต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลมาจากการดำเนินกิจการอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ยังมีการประกอบกิจการให้บริการก๊าซเชื้อเพลิงอีกรูปแบบหนึ่ง คือ ร้านจำหน่ายก๊าซหุงต้มที่ตั้งอยู่ในชุมชน ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๑๒(๒) การผลิต สะสม

บรรจุหรือขนส่งก๊าซ หลายคนอาจจะสงสัยว่าร้านเหล่านี้ให้บริการ LPG ที่เป็นผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม การควบคุมดูแลการประกอบกิจการน่าจะใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับสถานีบริการก๊าซเชื้อเพลิงที่บรรจุลงในถังที่ติดตั้งในยานพาหนะได้หรือไม่จัดให้เป็นการประกอบกิจการประเภทเดียวกัน คณะกรรมการสาธารณสุขได้พิจารณาจากลักษณะการประกอบกิจการให้บริการก๊าซเชื้อเพลิงทั้งสองรูปแบบเห็นว่า เมื่อพิจารณาจากที่ตั้ง ปริมาณก๊าซที่สะสม การจัดการของเสีย รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกันอันตรายต่อผู้รับบริการหรือผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ควรกำหนดให้ร้านจำหน่ายก๊าซหุงต้มเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๑๒(๒) เช่นเดิม นอกจากนี้ยังได้มอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องจัดทำคำอธิบาย ความหมาย และขอบเขตของการควบคุมการประกอบกิจการทั้งสองประเภทให้เกิดความชัดเจน และแจ้งไปยังราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้ถือปฏิบัติในลักษณะเดียวกันต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การประกอบกิจการต่างๆ แม้ว่าจะมีการใช้วัตถุดิบหรือกระบวนการผลิตอย่างเดียวกัน แต่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของประชาชนแตกต่างกัน มาตรการทางกฎหมายที่จะนำมาใช้ควบคุมดูแลก็อาจมีความแตกต่างกันด้วย ทั้งนี้ ผู้ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายควรศึกษาลักษณะการประกอบกิจการในแต่ละราย รวมถึงผลกระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นอย่างละเอียดครบถ้วนก่อนที่จะกำหนดมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อลดข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในภายหลังด้วย

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws>

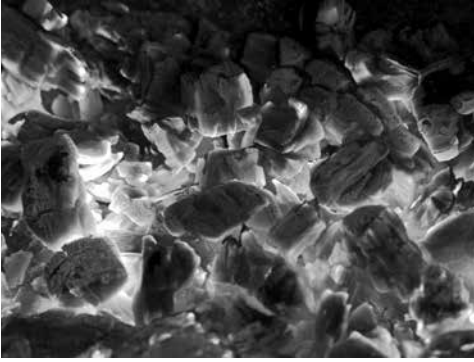
๑๓. การควบคุม “กิจการเผาถ่าน” ด้วยกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

โดย นางสาวพรรณวรก อุดมผล
: ภัทวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

“ถ่าน” เชื้อเพลิงให้ความร้อนประจำครัวเรือนชนิดหนึ่งที่รู้จักกันมาตั้งแต่รุ่นปู่ ย่า ตา ยายจนถึงปัจจุบัน ถ่านยังคงเป็นเชื้อเพลิงให้ความร้อนที่ยังได้รับความนิยมถูกนำมาใช้ในการประกอบกิจการประเภทต่างๆ โดยเฉพาะร้านอาหารประเภทปิ้งย่าง เนื่องจากมีราคาถูก ให้ความร้อนสูง และยังทำให้อาหารประเภทปิ้งย่าง มีรสชาติอร่อยถูกปากคนไทย ซึ่งการประกอบกิจการเผาถ่านนั้นมีตั้งแต่ระดับที่เข้าข่ายโรงงานและระดับครัวเรือนกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เช่น จังหวัดนครปฐม พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ชัยนาท พิจิตร ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ขอนแก่น มหาสารคาม สุรินทร์ ศรีสะเกษ กระบี่ พังงา สุราษฎร์ธานี เป็นต้น โดยส่วนใหญ่แล้วการเผาถ่านจะใช้เวลาประมาณ ๕ - ๑๐ วัน ขึ้นอยู่กับรูปแบบของกระบวนการเผาที่มีความแตกต่างกัน และจะถูกผลิตในพื้นที่ชุมชนชนบทและชานเมือง ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่สุด คือ เขม่าควัน ฝุ่นละออง ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และสารอินทรีย์

ชนิดต่างๆ เช่น สารทาร์ (Tar) เบนโซไพรีน (Benzopyrene) และไดเบนซานทราซีน (Dibenzanthracene) ซึ่งเป็นสารอินทรีย์ในกลุ่มโพลีไซคลิก อะโรมาติก ไฮโดรคาร์บอน (Polycyclic aromatic hydrocarbons : PAH)

ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญกับชุมชนที่อยู่โดยรอบ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพจากสารก่อมะเร็ง ดังนั้น คนที่ทำงานสัมผัสกับเขม่าควัน และฝุ่นละอองจากการเผาไม้ และถ่านเป็นเวลานาน เช่น อาชีพเผาถ่าน การทำความสะอาดปล่องไฟ หรือแม้แต่ผู้จำหน่าย และผู้บริโภคอาหารปิ้งย่างด้วยเตาถ่าน ฯลฯ อาจทำให้เกิดการระคายเคืองอันเป็นสาเหตุของการไอเรื้อรัง มีเสมหะ และมีโอกาสก่อให้เกิดมะเร็งในอวัยวะหลายชนิดได้ เช่น มะเร็งปอด กล่องเสียง หลอดลม หลอดอาหาร เป็นต้น

กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเผาถ่านให้มีการจัดการที่ดี ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ และผลกระทบต่อสุขภาพต่อชุมชนโดยท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นประกาศเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเพื่อควบคุมดูแลด้านสุขลักษณะ และการอนามัยสิ่งแวดล้อมมิให้สถานประกอบกิจการก่อผลกระทบต่อชุมชน โดยผู้ประกอบกิจการจะต้องมาขอรับใบอนุญาตกับท้องถิ่น และทำตามข้อบัญญัติท้องถิ่น กรณีไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยังไม่ได้ออก

ข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการเผาถ่าน และกิจการนั้นก่อให้เกิดเหตุรำคาญท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจมาตรา ๒๗ และ ๒๘ แห่งกฎหมายสาธารณสุขเข้าระงับเหตุรำคาญนั้นได้ โดยผู้ที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ดังนั้น หากสถานประกอบกิจการดังกล่าวก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือผลกระทบต่ออนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ประชาชนที่พบเห็นหรือได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าว สามารถแจ้งต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครที่เป็นพื้นที่ที่สถานประกอบกิจการนั้นตั้งอยู่เข้ามาดำเนินการควบคุมดูแล ระงับเหตุรำคาญเพื่อให้เกิดการจัดการที่ถูกต้องต่อไป ทั้งนี้ เพื่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในชุมชน

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws> หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๕๖

๑๔. เลือกบริโภคน้ำดื่มจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่มี ใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ลดความเสี่ยง ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ

โดย นางสาวชญาณี ศรีวรรณ : นักวิชาการสาธารณสุข

เมื่อพูดถึงตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญคงมีน้อยคนที่ไม่รู้จัก โดยเฉพาะคนที่อาศัย ในอาคารที่พักอย่างหอพัก อพาร์ทเมนต์ หรือคอนโดมิเนียม ซึ่งมักมีการติดตั้ง ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญอัตโนมัติไว้บริเวณใต้อาคารเพื่อให้บริการแก่ผู้พักอาศัย รวมถึงบุคคลทั่วไป จากข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำบริโภคจากตู้น้ำหยอดเหรียญ ของกรมอนามัย ปี ๒๕๕๙ พบว่า มีน้ำจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภค กรมอนามัย คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๓ แล้วเราจะรู้ได้ อย่างไรว่าน้ำจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่เราต้องเสียเงินไปนั้น เมื่อนำมา ดื่มจะสะอาดปลอดภัยหรือไม่ และในฐานะผู้บริโภคจะมีวิธีการอย่างไรในการ ตรวจสอบคุณภาพของตู้น้ำหยอดเหรียญที่เราใช้บริการอยู่

ซึ่งวิธีเบื้องต้นในการสังเกตว่าตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่เราใช้บริการ อยู่ นั้นมีมาตรฐาน และความปลอดภัยเพียงใด สามารถสังเกตได้ดังนี้

๑. สถานที่ที่ตั้งต้องอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่อยู่ใกล้บริเวณที่ทิ้งขยะ แหล่งน้ำเสีย

๒. ท่อส่งน้ำเข้าสู่ตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญต้องไม่รั่วซึม ไม่อยู่ใกล้หรือผ่าน บริเวณที่ทิ้งขยะ บ่อน้ำคร่า บ่อเกรอะ เป็นต้น

๓. หลีกเลี่ยงการเติมน้ำจากตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญอัตโนมัติที่มีสี กลิ่น หรือ รสผิดปกติ

๔. หัวจ่ายน้ำต้องสะอาดไม่สกปรก รวมถึงตัวเครื่องด้านนอกต้องอยู่ใน สภาพพร้อมใช้งานไม่ชำรุด

๕. ด้านหน้าของตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญต้องติดฉลากแสดงคำแนะนำ ในการใช้งาน มีการระบุวันเดือนปีที่เปลี่ยนไส้กรองแต่ละชนิด การแสดงผล การตรวจสอบคุณภาพน้ำ และมีการแสดงข้อความเตือนว่า “ระวังหาก ไม่ตรวจสอบวันเดือนปี ที่เปลี่ยนไส้กรอง” และตรวจสอบคุณภาพน้ำ โดยข้อความ คำเตือนต้องใช้ตัวอักษรหนา สีแดง ขนาด ไม่ต่ำกว่า ๑ ซม. บนพื้นสีขาว ในลักษณะ คงทนถาวรที่สามารถเห็น และอ่านได้อย่าง ชัดเจน ซึ่งการติดฉลากดังกล่าวเป็นไปตาม ข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่กำหนดให้ตู้ น้ำดื่มหยอด เหรียญเป็นหนึ่งในสินค้าที่ควบคุมฉลาก

นอกจากวิธีการสังเกตในเบื้องต้นแล้ว “ตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญ” ยังเป็นกิจการที่ อันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๓(๑๕) การผลิตน้ำกลั่น น้ำบริโภค น้ำดื่มจากเครื่อง จำหน่ายอัตโนมัติที่ต้องถูกควบคุมตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

โดยราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมกิจการดังกล่าวในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และควบคุมดูแลให้เจ้าของหรือผู้ให้บริการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ คุณแลร์กษาคู้น้ำดื่มหยอดเหรียญให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้กิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่แล้ว จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ให้บริการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่จะต้องมายื่นขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ถูกต้อง หากไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

และหากประชาชนผู้ให้บริการ พบว่า ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่ใช้บริการอยู่นั้นไม่มีคุณภาพ มีสภาพชำรุด หรือสงสัยว่าน้ำที่ได้จากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญนั้นไม่สะอาดอาจมีการปนเปื้อนของเชื้อโรค สามารถแจ้งไปยังราชการส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้เข้ามาตรวจสอบ และดูแลได้ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของราชการส่วนท้องถิ่นในการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายสาธารณสุข เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws> หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๔๐ ๔๒๑๙

๑๕. การควบคุมดูแลร้านรับซื้อของเก่าที่ดีตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข นำไปสู่ร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวที่สร้างมูลค่ามหาศาล

โดย นางสาวพนิตา พริ้งสกุล : นิติกร

หากเอ่ยถึงคำว่า “ขยะ” เราก็มักจะนึกถึงแต่ของเสีย สิ่งปฏิกูล สิ่งเหลือใช้หรือสิ่งที่เราไม่ได้ใช้แล้ว และแน่นอนว่าในบรรดาขยะที่ถูกทิ้งจากผู้บริโภค มีจำนวนไม่น้อยเป็นขยะที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ โดยการนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ทำให้ขยะเหล่านั้นกลายเป็นสิ่งมีมูลค่าขึ้นมา จากความคิดนี้เอง ในเวลาที่ผ่านมาจึงมีธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ที่เรียกว่า “ร้านรับซื้อของเก่า” เพื่อซื้อขายขยะในเชิงพาณิชย์เกิดขึ้น โดยผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการรับซื้อ เก็บขนและรวบรวมขยะจากบ้านเรือน ชุมชน ร้านค้าหรือสถานประกอบการ เพื่อรอการขนส่งหรือจำหน่ายต่อไป

ด้วยสถานที่ตั้งของร้านรับซื้อของเก่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตชุมชน ซึ่งมีคนอาศัยอยู่ค่อนข้างหนาแน่น ประกอบกับลักษณะของการประกอบกิจการต้องมี

การสะสมสิ่งของ อาทิเช่น แก้ว กระจกหรือโลหะบางชนิดไว้ในร้าน การจัดการดูแลสถานประกอบกิจการที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบการเอง และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงอย่างที่เราพบเห็นได้ทั่วไป เช่น ปัญหากลิ่นเหม็นจากการหมักหมมของสิ่งตกค้างเน่าเสีย น้ำเสียจากการล้างภาชนะ ปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรค ปัญหาเสียงดังจากการดำเนินกิจกรรมของร้าน อุบัติเหตุจากการสัมผัสของมีคมหรือสัมผัสสารเคมีวัตถุอันตรายที่มากับขยะ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ ถือเป็นเหตุร้ายตามกฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และเนื่องจากกิจการรับซื้อของเก่าถูกกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ การจะประกอบกิจการประเภทนี้จึงต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยต้องมีการควบคุมดูแลไม่ให้เกิดความเดือดร้อนหรือเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนผู้อาศัยบริเวณใกล้เคียงด้วย และในกรณีที่ประกอบกิจการก่อให้เกิดเหตุร้ายค่าขึ้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุร้ายค่าหรือกระทำการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุร้ายค่าเกิดขึ้นในอนาคตได้ การยื่นขอรับ

ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการจะละเลยมิได้ เพราะหากผู้ประกอบการโดยไม่มีใบอนุญาตก็จะมีคามผิดและมีบทลงโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกด้วย แต่จากข้อมูลการสำรวจร้านรับซื้อของเก่าในปัจจุบัน ยังมีร้านรับซื้อของเก่ารายเล็กรายน้อยจำนวนมากที่ประกอบกิจการโดยไม่มีใบอนุญาต ทำให้บรรดาร้านรับซื้อของเก่าเหล่านั้น ไม่ได้รับการตรวจสอบ และควบคุมโดยมาตรการทางกฎหมาย อย่างที่เกิดเหตุการณ์เป็นข่าวดังในหน้าหนังสือพิมพ์ กรณีเหตุระเบิดบริเวณร้านรับซื้อของเก่าในซอยลาดปลาเค้า ๗๒ จากการใช้ถังแก๊สมาเผาตัดระเบิดสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บหลายราย ตลอดจนจนบ้านเรือนในละแวกใกล้เคียงได้รับความเสียหาย ก็พบว่าเป็นการประกอบกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจประเภทนี้จึงส่งผลกระทบต่อเราโดยตรง และไม่ใช่ว่าเรื่องไกลตัวเราอีกต่อไป

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้การประกอบกิจการร้านรับซื้อของเก่า เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นในฐานะผู้ประกอบการนอกเหนือจากผลประโยชน์ทางธุรกิจแล้ว สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ การประกอบกิจการจะต้องดำเนินการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการให้ถูกต้องตามกฎหมาย และในขณะเดียวกันก็ต้องควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการให้ถูกสุขลักษณะ ไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญอันส่งผลกระทบต่อประชาชน โดยอาจนำวิธีเบื้องต้นง่ายๆ ที่ไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย มาใช้ในการจัดการสภาพแวดล้อมของร้านรับซื้อของเก่า และบริเวณโดยรอบ ได้แก่ **การนำหลัก ๕ ส** คือ

๑. สะสาง การแยกของที่ต้องการออกจากของที่ไม่ต้องการ

๒. สะดวก การจัดวางสิ่งของต่างๆ ให้เป็นระเบียบเพื่อความสะดวก และปลอดภัยในการใช้งาน

๓. สะอาด การทำความสะอาด (ปิด กวาด เช็ด ถู) อุปกรณ์ และสถานที่ทำงาน

๔. สุขลักษณะ การดูแลสถานที่ทำงานให้สะอาดตา ถูกสุขลักษณะ

๕. สร้างนิสัย การสร้างนิสัยในการปฏิบัติงานตาม ๕ ส ในส่วนของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเองเมื่อมีผู้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ก็ต้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำขอว่าได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือไม่ หากครบถ้วนถูกต้องก็ให้ดำเนินการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ ตลอดจนใช้มาตรการบังคับทางกฎหมายในการดำเนินการกับการประกอบกิจการที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการอย่างเคร่งครัด

ธุรกิจร้านรับซื้อของเก่าถือเป็นช่องทางหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยลดปริมาณขยะอันเกิดจากการใช้ของผู้บริโภค การจัดการดูแลสถานประกอบกิจการอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักสุขาภิบาลของผู้ประกอบกิจการ และการบังคับใช้กฎหมายที่จริงจังของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการดำเนินการกับร้านรับซื้อของเก่าที่ผิดกฎหมาย ย่อมทำให้ร้านรับซื้อของเก่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน กลายเป็นร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ที่สร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์อย่างมหาศาล โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws>

๑๖. กิจการให้บริการเลี้ยง และดูแลเด็กที่บ้านที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีลักษณะเป็นอย่างไร

โดย นางสาวสุกญา คุณวโรตม์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ด้วยสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น ประกอบกับปัจจุบันครอบครัวของคนไทยเปลี่ยนไปเป็นลักษณะของครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น จึงมักจะประสบกับปัญหาการขาดแคลนคนเลี้ยงดูลูก จำเป็นต้องนำไปฝากเลี้ยงยังสถานรับเลี้ยงเด็กต่างๆ หรือบางท่านอาจจ้างแม่บ้านมาคอยเลี้ยงดูลูกที่บ้าน ทั้งนี้ พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กก็มักจะกังวลใจด้วยความเป็นห่วงในความปลอดภัยของลูก เนื่องจากมักจะมีข่าวเกี่ยวกับการที่พี่เลี้ยงทำร้ายเด็กบ่อยครั้ง พ่อแม่หรือผู้ปกครองหลายท่านจึงมีคำถามเกี่ยวกับมาตรการควบคุมดูแลการดำเนินกิจการรับเลี้ยง และดูแลเด็ก อาทิเช่น

กรณีที่ ๑ : แม่บ้านได้ไปรับเลี้ยงลูกให้กับบ้านที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง และได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท/เดือน หรือในกรณีที่มีพ่อแม่เด็กนำเด็กเล็กมาฝากให้เลี้ยงดูที่บ้านจำนวน ๒ - ๓ ราย โดยได้ค่ารับเลี้ยงดูเด็ก

เดือนละ ๓,๐๐๐ บาท / ราย เข้าข่ายเป็นกิจการ ให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านของผู้รับบริการตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ และหน่วยงานราชการ

ส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุมดูแลความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับสุขภาพเด็กได้อย่างไร

กรณีที่ ๒ : เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐจะจัดตั้งสถานที่รับเลี้ยงและดูแลเด็กเล็ก ต้องขออนุญาตหน่วยงานใดหรือไม่ และต้องดำเนินการอย่างไร

ความเห็น

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ “การประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านของผู้รับบริการ” หมายความว่า การประกอบกิจการให้บริการส่งพนักงานไปเลี้ยงและดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน ๖ ปี ที่บ้านของผู้รับบริการ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะประกอบกิจการนั้น จะมีสถานที่รับเลี้ยงเด็กหรือสถานที่ฝึกอบรมพนักงานอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม และหากท้องถิ่นใดประสงค์ที่จะควบคุมดูแลการประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน จะต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมกิจการนี้

จากกรณีที่ ๑ แม่บ้านได้ไปรับเลี้ยงลูกให้กับบ้านที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง และได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท/เดือน หรือในกรณีที่มิพ่อดี้นำเด็กเล็กมาฝากให้เลี้ยงดูที่บ้านจำนวน ๒ - ๓ ราย โดยได้ค่ารับเลี้ยงดูเด็ก เดือนละ ๓,๐๐๐ บาท/ราย และกรณีที่ ๒ เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งสถานที่รับเลี้ยง และดูแลเด็กเล็ก ที่มีสถานที่สำหรับดูแล และรับเด็ก

มาเลี้ยงนั้น ทั้ง ๒ กรณี **ไม่เข้าข่าย** กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพฯ ตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นก่อนการประกอบกิจการ เนื่องจากไม่ได้มีการให้บริการในลักษณะส่ง พนักงานไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านตามขอบเขตความหมายดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้น ผู้ที่รับเลี้ยง และดูแลเด็กตามกรณีที่ ๑ และกรณีที่ ๒ จึงไม่ต้อง ขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นอาจ ดำเนินการควบคุมดูแลในลักษณะของการณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดูเด็ก และมาตรการป้องกันความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพ และจัดทำทะเบียนไว้ก็ได้

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ให้คำนิยาม

“สถานรับเลี้ยงเด็ก” หมายความว่า สถานที่รับเลี้ยง และพัฒนาเด็ก ที่มีอายุไม่เกินหกปีบริบูรณ์ และมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป ซึ่งเด็กไม่เกี่ยวข้อง เป็นญาติกับเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึง สถานพยาบาลหรือโรงเรียนของรัฐ และเอกชน

ดังนั้น ในกรณีที่ ๒ : เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐที่จะจัดตั้งสถาน รับเลี้ยงเด็ก ตามนิยามของพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กนี้ กรณีเอกชน ต้องขออนุญาตต่อปลัดกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์หรือ ขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ที่เป็นสถานที่ตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กนั้น

สำหรับหน่วยงานของรัฐ ที่จะจัดตั้งสถานรับเลี้ยง เด็กจะต้องแจ้งต่อปลัด กระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของ มนุษย์หรือขออนุญาตต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัดใน พื้นที่ที่เป็นสถานที่ตั้ง

สถานรับเลี้ยงเด็กนั้น แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการกิจการสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าว ให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานเลี้ยงเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตการดำเนินการกิจการสถานรับเลี้ยงเด็ก ซึ่งจะมีหลักเกณฑ์ และมาตรการควบคุมทั้งผู้เลี้ยงเด็ก ผู้ประกอบอาหาร และผู้ทำความสะอาด ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม และลักษณะอาคารของสถานรับเลี้ยงเด็กต้องถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัยต่อเด็ก

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๘๒ ผู้ใดจัดตั้งหรือดำเนินการกิจการสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือใบอนุญาตถูกเพิกถอนหรือหมดอายุ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws>

<https://www.m-society.go.th/main.php?filename=index>
หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๑๙

๑๗. รัฐหรือไม่ การประกอบกิจการปางช้าง ต้องได้รับ ใบอนุญาตการประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการ สาธารณสุข

โดย นางสาวชญาภา เปลี่ยนพานิช : นิติกร

ในอดีต “ช้าง” เปรียบดังสัตว์คู่บ้านคู่เมืองที่มีความสำคัญ และผูกพัน กับวิถีชีวิตของคนไทยมานาน ทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือหล่อเลี้ยง ชีวิตชนชาวไทยอีกด้วย เช่น การคมนาคม การขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ช่วยลากซุงเพื่อนำไม้มาสร้างบ้านเรือน จึงเกิดการดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์ กับช้างที่หลอมรวมเป็นวิถีชีวิต และวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า และงดงาม แต่ต่อมา รัฐบาลประกาศปิดสัมปทานป่าเพื่ออนุรักษ์ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อมทำให้ช้างที่เคย ทำงานลากซุงไม่มีงานทำอีกต่อไป จึงก่อให้เกิดธุรกิจ “ช้างเพื่อการท่องเที่ยว” ขึ้นมาหลายแห่ง และหลายขนาดตามจำนวนของช้างในปางช้างแต่ละแห่ง โดยเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสความแสนรู้และความ สำคัญของช้างผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การนั่งช้างท่องไพร การเรียนรู้เป็นควาญช้าง รวมทั้งการแสดงต่างๆ และมักเก็บค่าให้บริการ และค่าเข้าชมด้วย

หากพิจารณาเรื่องการประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จะพบว่า การประกอบธุรกิจปางช้าง เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๑ (๒) การประกอบกิจการเลี้ยงรวบรวมสัตว์หรือธุรกิจอื่นใดอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนเข้าชมหรือเพื่อประโยชน์ของกิจการนั้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าดูหรือค่าบริการในทางตรงหรือทางอ้อมหรือไม่ก็ตาม โดยตีความว่าธุรกิจปางช้างมีลักษณะเป็นการเลี้ยง และรวบรวมสัตว์เพื่อให้ประชาชนเข้าชม และร่วมทำกิจกรรม รวมทั้งมีการเก็บค่าบริการสำหรับการเข้าชม และการร่วมทำกิจกรรมด้วย เช่น การชมการแสดงของช้าง การนั่งช้างท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งการประกอบกิจการดังกล่าวจะต้องถูกควบคุมโดยกลไกการอนุญาตตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อเป็นหลักประกันว่าการประกอบกิจการดังกล่าว จะไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญหรืออันตรายต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น กลิ่นเหม็นจากขี้ช้าง เสียงการร้องของสัตว์หรือโรคติดต่อต่างๆ จากสัตว์ เป็นต้น ดังนั้น การประกอบกิจการ

ปางช้าง จึงต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มประกอบกิจการ หากฝ่าฝืนจะมีความผิดฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษ ตามมาตรา ๗๑ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบกิจการยังต้องศึกษาด้วยว่าบริเวณ สถานที่ที่ตั้งปางช้างมีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือ ปล่อยสัตว์ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ เช่น กำหนด ให้เป็นพื้นที่ควบคุมการเลี้ยงช้าง หรือกำหนดให้เลี้ยงช้างโดยจำกัดจำนวน หรือ มีมาตรการในการเลี้ยงช้างโดยเฉพาะ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการประกอบ กิจการ และการรักษาภาวะความเป็นอยู่ของสภาพแวดล้อม รวมทั้งเพื่อป้องกัน อันตรายจากเชื้อโรคหรืออันตรายที่เกิดจากสัตว์ด้วย

นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่บัญญัติถึงการคุ้มครองสัตว์มิให้ ถูกกระทำทารุณกรรม รวมทั้งจัดสวัสดิภาพให้เหมาะสมตามประเภท และชนิด ของสัตว์ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพ ของสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสัตว์ให้เหมาะสม ตามธรรมชาติ โดยการกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการทารุณกรรมสัตว์ไม่ว่า ทางร่างกายหรือจิตใจ รวมทั้งห้ามใช้สัตว์พิการ สัตว์เจ็บป่วย สัตว์ชราหรือสัตว์ที่

กำลังตั้งท้องเพื่อแสวงหาประโยชน์ ห้ามใช้สัตว์ทำงานจนเกินสมควรหรือใช้สัตว์ที่เจ็บป่วย ชรา หรืออ่อนอายุให้ทำงานอันไม่สมควร หรือหากมีการนำสัตว์ไปใช้งานหรือใช้ในการแสดง เจ้าของสัตว์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องจัดสวัสดิภาพให้แก่สัตว์ของตนให้เหมาะสมด้วย มิฉะนั้นจะต้องระวางโทษตามที่กฎหมายนั้นกำหนด และเนื่องจากธุรกิจปางช้างเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ผู้ประกอบกิจการปางช้างจึงต้องทำการศึกษา และทำความเข้าใจข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งควรปฏิบัติตามแนวทางมาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยวของสำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว โดยต้องมีระบบการจัดการเพื่อมิให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรฐานในการควบคุมดูแลช้าง ความรู้ช้าง พนักงานบริการ และระบบกำจัดของเสีย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อยกระดับธุรกิจปางช้าง สวัสดิภาพของช้าง และยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้มาใช้บริการอีกด้วย

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws>

<http://www.tourism.go.th/home/details/๑๑/๖/๒๓๒๘๐>
หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๑๙

**ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร
สถานที่สะสมอาหาร**

๑๘. กระเช้าของขวัญกับอีกหน้าหนึ่งของราชการส่วนท้องถิ่นในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน

โดย นางสาวพรรณวรสก อุดมผล
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

กระเช้าของขวัญ สิ่งแทนคำขอบคุณ และส่งความสุขในวันขึ้นปีใหม่ และเทศกาลสำคัญของไทย สำหรับบุคคลที่เราเคารพนับถือ คุณภาพของสินค้าที่นำมาจัดกระเช้าของขวัญ นอกจากจะต้องมีความสะอาดปลอดภัยแล้ว สุขลักษณะของสถานที่จำหน่าย และสะสมสินค้านั้น นับว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้กระเช้าของขวัญเป็นการส่งมอบความสุขอย่างแท้จริง ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่าย และสะสมอาหาร ควบคุมดูแล ตรวจสอบ และให้คำแนะนำด้านสุขลักษณะของสถานที่จำหน่าย และสะสมอาหาร ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต กรณีที่พบว่าปฏิบัติ

ไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงในระยะเวลาอันสมควร และในกรณีที่พบว่าสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ท้องถิ่นสามารถยึดหรืออายัด เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของนั้นๆ เป็นปริมาณตามสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคาได้อีกด้วย

จะเห็นว่าท้องถิ่นนั้นมีบทบาทสำคัญกับการคุ้มครองดูแลสุขภาพของประชาชนจริงๆ “แต่ทั้งนี้ต้องทำตามกรอบแห่งกฎหมาย จะทำการโดยอำเภอใจหรือนอกกรอบวัตถุประสงค์ของกฎหมายมิได้”

ในส่วนของผู้บริโภคควรให้ความใส่ใจเป็นพิเศษในการเลือกสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารที่จะนำมาบริโภคในกระเช้าของขวัญ เลือกจากสถานที่สะอาดหรือจำหน่ายสินค้าที่มีความสะอาด มีการระบายอากาศที่ดี ไม่มีความสกปรกหรืออับชื้น เก็บสินค้าแยกประเภทเป็นสัดส่วน ส่วนสินค้าโดยเฉพาะอาหารแห้ง ยังต้องให้ความสำคัญในการเลือกซื้อ เพราะอาหารประเภทดังกล่าวเสี่ยงต่อการเกิดเชื้อราสะสมได้ เลือกซื้ออาหารแห้งที่มีสีใกล้เคียงกับสีธรรมชาติของอาหารชนิดนั้น ไม่ซื้ออาหารแห้งที่มีกลิ่นหืน การเลือกอาหารแห้งควรเลือก

ที่มีสีที่สดใหม่ ไม่แตกหัก ไม่มีกลิ่นหืน สินค้าหรือผลิตภัณฑ์อื่นที่บรรจุในกล่องหรือภาชนะปิดสนิท จะต้องมึลักษณะที่ไม่ผิดรูปไปจากเดิม และที่สำคัญต้องตรวจดูฉลากโภชนาการ และวันหมดอายุก่อนทุกครั้งเพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้รับ

และกรณีที่พบว่าสถานที่สะสมหรือจำหน่ายสินค้านั้นไม่ถูกสุขลักษณะ และสินค้าที่นำมาจำหน่ายนั้นเป็นสินค้าที่หมดอายุหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ท่านสามารถแจ้งข้อมูลดังกล่าวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่นั้นหรือแจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) สายด่วน ๑๑๖๖

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

๑๙. การประกอบกิจการลานเบียร์สด โดยไม่ได้รับใบอนุญาต มีโทษทั้งปรับ และจำคุก

โดย นางสาวสุกญา คุณวโรตม์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศจะดำเนินการตรวจสอบ และควบคุมดูแลลานเบียร์สดอย่างเคร่งครัด เนื่องจากหวั่นเสี่ยงอันตรายถึง เป็นเหตุรำคาญสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนใกล้เคียง พร้อมแนะนำคุมเข้มอาหารที่จำหน่ายหวั่นไม่สะอาด ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ซี่ลานเบียร์ที่เปิดโดยไม่ได้รับใบอนุญาตมีโทษปรับตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุขไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในช่วงฤดูหนาว และช่วงเทศกาลปีใหม่ มักจะมีผู้ใช้โอกาสนี้จัดงานเทศกาลลานเบียร์สด โดยมีการจัดตั้งซุ้มจำหน่ายอาหาร เบียร์สดยี่ห้อต่างๆ และการแสดงดนตรีสด มีโต๊ะเก้าอี้ไว้สำหรับบริการลูกค้า นับเป็นการสร้างสีสันให้กับกลุ่มนักดื่มช่วงฤดูหนาว แต่บางครั้งเสียงดนตรีจากลานเบียร์กลายเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง อีกทั้งอาหารที่จำหน่ายหากไม่มีการคุมเข้มด้านความปลอดภัย ก็ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคได้ ทำให้เสี่ยงต่อโรคที่เกิดจากอาหาร และน้ำเป็นสื่อ อาทิ

อาหารเป็นพิษ ท้องร่วง และโรคบิด เป็นต้น นอกจากนี้ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากๆ ยังมีผลเสียต่อสุขภาพ และเป็นสาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุจากการ ขับขี่ยานพาหนะอีกด้วย

การตั้งซุ้มจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และการแสดงดนตรี เป็นกิจการตาม กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศมี อำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล สถานประกอบกิจการลานเบียร์สดที่มีการจัดให้มีซุ้ม จำหน่ายอาหาร เบียร์สด และการแสดงดนตรี ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างเคร่งครัด โดยผู้ประกอบการต้องยื่นขอ ใบอนุญาตหรือแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ตั้งของกิจการนั้น และ ผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะเป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่น รวมทั้งควบคุมการดำเนินกิจการมิให้เกิดเสียงดังจนเป็นเหตุรำคาญสร้างความ เดือดร้อนกับประชาชน หากเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีผู้ประกอบการโดยไม่ได้รับ ใบอนุญาตจะมีความผิด โดยมีโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุก ไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทั้งนี้ การควบคุม ดูแล สถานประกอบกิจการดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญมาก ที่แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ของภาครัฐในการที่จะคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพ ของประชาชน อีกทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรู้ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข รวมถึงกฎหมาย

อื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws>

๒๐. “คาเฟ่น้องหมาน้องแมว” กับการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

โดย นางสาวปาริชาติ สุริยะฉาย : นิตกร

เมื่อพูดถึงร้านจำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่มแล้ว คิดว่าไม่มีใครที่ไม่รู้จัก เป็นสถานที่ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหาร และจำหน่ายให้กับผู้ซื้อ โดยสามารถบริโภคได้ทันที มีชื่อเรียก และลักษณะการตกแต่งร้านที่แตกต่างกันไปตามสมัยนิยม ซึ่งปัจจุบันร้านจำหน่ายอาหาร “คาเฟ่น้องหมาน้องแมว” เริ่มได้รับความนิยมแพร่หลายในต่างประเทศ และเริ่มเข้ามาในประเทศไทย โดยมีความแตกต่างจากร้านอาหารทั่วไป คือ นอกจากจะจำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่มแล้ว เจ้าของร้านจะสร้างบรรยากาศภายในร้านโดยจะนำน้องหมา และน้องแมวมาปล่อยให้นั่งๆ นอนๆ บริเวณร้าน เพื่อเอาใจลูกค้าผู้มาใช้บริการ ได้เล่นได้ถ่ายรูปร่วมกับการรับประทานอาหาร และเครื่องดื่มด้วย แต่ภายใต้

ความน่ารักน่าเอ็นดูของสัตว์เลี้ยงเหล่านี้ “คุณรู้หรือไม่ว่าน้องหมา และน้องแมว สามารถเป็นพาหะนำโรคมารู้คนได้?” จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า โรคติดต่อจากสัตว์เลี้ยงสู่คน (zoonosis) มีจำนวนมากถึง ๒๗๑ โรค โดยโรคที่เกิดจากน้องหมา ๔๗ โรค และโรคที่เกิดจากน้องแมว ๓๔ โรค ซึ่งถือเป็นภัยใกล้ตัวที่เราควรระวัง การแพร่กระจายของเชื้อโรคบางชนิดนั้น อาจแพร่กระจายจากสัตว์เลี้ยงมาสู่คนไม่ว่าจะเป็นทางผิวหนัง บาดแผล การรับประทานอาหาร รวมทั้งการหายใจเอาเชื้อโรคเข้าไป

แม้ว่าสัตว์เลี้ยงจะได้รับการดูแลรักษาความสะอาด อาบน้ำตัดขน และป้องกันโรคเป็นอย่างดี แต่การรับประทานอาหารร่วมโต๊ะกับสัตว์เลี้ยงหรือ การสัมผัสโดยไม่ได้ล้างมือหลังจากเล่นกับสัตว์เลี้ยง อาจเกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคทำให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพได้ ดังนั้น ในฐานะผู้ประกอบการร้าน “คาเฟ่หมาแมว” ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้มาใช้บริการ โดยทำการตรวจสุขภาพสัตว์ และทำความสะอาดบริเวณร้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นหลักประกันให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในส่วนของผู้

ที่มาบริการก็ไม่ควร
 ลืมล้างมือให้สะอาด
 หลังจากเล่นกับสัตว์
 เลี้ยง และหลีกเลี่ยงการ
 รับประทานอาหารร่วม
 โต๊ะกับสัตว์เลี้ยง เพื่อ
 เป็นการป้องกันเชื้อโรค
 จากสัตว์สู่คน

การประกอบกิจการดังกล่าวเมื่อพิจารณาแล้วพบว่าเข้าข่าย “สถานที่จำหน่ายอาหาร” ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ราชการส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของสถานที่ปรุง ประกอบอาหาร บริเวณสถานที่จำหน่ายอาหาร หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกัน โรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้น เพื่อควบคุม ดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารซึ่งผู้ประกอบ กิจการจะต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น และต้องได้รับอนุญาตจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนการประกอบกิจการ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน ๖ เดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

และกรณีผู้บริโภคหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ข้างเคียงผู้ได้รับผลกระทบ จากการประกอบกิจการของสถานที่จำหน่ายอาหารลักษณะดังกล่าว สามารถ แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขในพื้นที่ตั้งของ สถานประกอบการนั้น เพื่อดำเนินการควบคุม ดูแลให้ปฏิบัติถูกต้องตาม กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต่อไป

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

๒๑. เลือกซื้อสินค้า และอาหารช่วงเทศกาลตรุษจีน จาก “ตลาด” ที่ได้มาตรฐานด้านสุขลักษณะตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพ

โดย นางสาวพรรณวรสก อุดมผล
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

“ตลาด” อีกสถานที่หนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อชุมชน เพราะเป็น แหล่งรวมหรือแหล่งชุมนุมผู้ขายสินค้า และอาหารหลากหลายประเภท เช่น เนื้อหมู เนื้อวัว เป็ด ไก่ ปลา ผัก ผลไม้ อาหารปรุงสำเร็จพร้อมบริโภค รวมทั้ง สินค้าอื่นๆ นานาชนิด และเป็นสถานที่ที่มีประชาชนผู้บริโภคจำนวนมาก ที่จับจ่ายซื้อสินค้า และอาหารตามความต้องการ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ ต่างๆ เช่น “เทศกาลตรุษจีน” ซึ่งถือเป็นเทศกาลเฉลิมฉลองปีใหม่ของชาวไทย เชื้อสายจีน มีการประกอบพิธีเซ่นไหว้ โดยใช้เป็ด ไก่ รวมทั้งอาหารหวานคาวอื่นๆ เป็นของเซ่นไหว้บรรพบุรุษ การเลือกซื้ออาหารที่มีคุณภาพ สะอาด และปลอดภัยจากสารอันตรายจึงมีความสำคัญ และนอกจากคุณภาพของสินค้าแล้ว ผู้บริโภคควรใส่ใจ และให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้า และอาหารจาก ตลาดที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรง บริเวณโดยทั่วไปสะอาด ไม่สกปรก รกรุงรัง มีการ

ระบายอากาศที่ดี ไม่มีน้ำท่วมขัง แผงขายสินค้าสะอาดได้มาตรฐานด้านสุขลักษณะของกรมอนามัย เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพจากอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อโรค

กรมอนามัย ขอความร่วมมือ กรุงเทพมหานคร และเทศบาล ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ มาตรการในการควบคุมตลาด และสุขวิทยาส่วนบุคคลของผู้ขาย และผู้ช่วยขายของไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติไว้แล้ว ร่วมกันรณรงค์ล้างทำความสะอาดตลาด แผงขายสินค้า การจัดการขยะ น้ำเสีย ควบคุมดูแลสุขลักษณะของผู้ขายและผู้ช่วยขายของรวมถึงคุณภาพอาหาร ให้มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน ตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อโรคที่พบบ่อย คือ โรคอุจจาระร่วง โรคอาหารเป็นพิษ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อประชาชน

ในส่วนของประชาชน และผู้บริโภคหากพบว่า “ตลาด” มีสภาพสกปรกรกรุงรัง แผงขายสินค้าไม่สะอาด ผู้ขาย และผู้ช่วยขายของในตลาดมีสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ไม่ดี สภาพของสินค้า และอาหารที่นำมาจำหน่ายเป็นสินค้าที่หมดอายุ หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ท่านสามารถแจ้งต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่นั้น เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งมีทั้งโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จะเห็นว่าท้องถิ่นนั้นมีบทบาทสำคัญกับการคุ้มครองดูแลสุขภาพของประชาชน “แต่ทั้งนี้ต้องทำตามกรอบแห่งกฎหมาย จะทำการโดยอำเภอใจหรือนอกกรอบวัตถุประสงค์ของกฎหมายมิได้”

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename>

=๒RLaws

๒๒. ผู้ใดจะประกอบกิจการร้านอาหารหรือจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร ต้องขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนประกอบกิจการ

โดย นางวิไลวรรณ มาเจริญทรัพย์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ผลพวงของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป คนในสังคมต้องทำงานกันอย่างรีบเร่ง ไม่มีเวลาพอที่จะปรุงอาหารให้กับสมาชิกในครอบครัว และการที่ต้องทำงานนอกบ้านซึ่งจะต้องสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง จึงมักจะมีการนัดสังสรรค์เฮฮากันอยู่บ่อยๆ แนวโน้มการออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านจึงมีสูงขึ้น ประกอบกับในภาวะปัจจุบันผู้คนส่วนใหญ่ที่กำลังตกงาน และได้มองหาธุรกิจใหม่ๆ ต่างเห็นว่าการประกอบธุรกิจร้านอาหารเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะทำง่าย ลงทุนน้อย และเป็นบริการที่เป็นความจำเป็นของทุกคน หากได้ลงทุนก็จะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ดังนั้น ธุรกิจร้านอาหารจึงขยายตัว และเติบโตมากขึ้น

เพื่อคุ้มครองประชาชนจากความเสี่ยงต่อการบริการจากร้านอาหาร และให้ผู้ประกอบกิจการเกิดความตระหนัก และมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น รัฐจึงได้ออกกฎหมายมาควบคุมกำกับกิจการประเภทนี้ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกำหนดให้ผู้ที่ต้องการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารในที่ของเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาด ที่มีพื้นที่ปรุง ประกอบ และจำหน่าย ไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตรจะต้องมาแจ้งต่อราชการส่วนท้องถิ่น และท้องถิ่นก็จะออกหนังสือรับรองการแจ้ง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการ ส่วนกรณีที่มีพื้นที่เกินกว่า ๒๐๐ ตารางเมตร จะต้องมาขออนุญาตก่อนประกอบกิจการ ซึ่งท้องถิ่นจะต้องตรวจความเหมาะสมของสถานที่ตั้งก่อนออกใบอนุญาต นอกจากนี้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขยังให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่น

ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมดูแลสถานที่จำหน่ายอาหาร ให้ปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการใช้ และดูแลรักษาสถานที่ สุขลักษณะบริเวณที่วางอาหารเพื่อขาย หน้าร้านที่รับประทานอาหาร บริเวณครัว ห้องเก็บอาหาร ระบบป้องกันเหตุรำคาญ ระบบเฝ้าระวังทางด้านสุขาภิบาลอาหาร หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปรุงประกอบ ภาชนะของใช้ รวมถึงสุขวิทยาส่วนบุคคลของผู้สัมผัสอาหารด้วย สำหรับสถานที่จำหน่ายอาหารที่ตั้งอยู่ในที่หรือทางสาธารณะ เช่น ริมนอน สวนสาธารณะ และอื่นๆ เป็นต้น ให้ผู้จัดตั้งมายื่นขออนุญาตก่อนประกอบกิจการ ซึ่งท้องถิ่นจะตรวจสอบว่าสถานที่ที่ขออนุญาตนั้นขัดกับการประกาศเขตห้ามหรือไม่ หากไม่ขัดก็จะออกใบอนุญาตให้โดยอาจจะระบุเงื่อนไข เช่น ชนิดหรือประเภทสินค้า ลักษณะการจำหน่าย และสถานที่วางสินค้าไว้ในใบอนุญาตได้

แม้จะมีกฎหมายแล้ว แต่เราจะมั่นใจว่าร้านอาหารมีคุณภาพ สะอาด และปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายได้อย่างไร ประชาชนเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องช่วยเป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น เมื่อประชาชนเข้าไปใช้บริการสถานที่ใดแล้วพบว่าสถานที่นั้นมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็สามารถร้องเรียนหรือแจ้งมายังราชการส่วนท้องถิ่น เพียงเท่านี้ก็จะทำให้เรามีสถานที่จำหน่ายอาหารที่สะอาด ปลอดภัยไว้วางใจได้

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

๒๓. แม้ว่าผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหารจะได้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้วก็ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องสุขลักษณะตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข... ด้วยนะ

โดย นางสาวพรรณวรสก อุดมผล
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

อาหารเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ เนื่องจากอาหารเป็นแหล่งพลังงาน ช่วยเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง หากร่างกายได้รับอาหารที่ไม่ปลอดภัย อาจส่งผลให้เกิดความเจ็บป่วยไม่สามารถทำงานได้ตามปกติหรืออาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต เนื่องจากอาหารเป็นสิ่งที่บริโภคเข้าไปโดยตรง ด้วยเหตุนี้ ภาครัฐซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้คุ้มครองดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ปกติสุขจึงได้ออกกฎหมายกำหนดข้อปฏิบัติในการผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับอาหารมากมายหลายฉบับ ตั้งแต่แหล่งผลิตวัตถุดิบของอาหารไปจนถึงขั้นตอนที่เป็นอาหารปรุงสำเร็จ เพื่อกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายอาหารทุกระดับต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลด้านสุขลักษณะของอาหาร โดยมีหลักการว่าการประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหาร ในอาคารที่มีใช้ตลาด จะต้องได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนการจัดตั้ง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ สถานที่ประกอบกิจการที่มีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรจะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งไว้แสดงเป็นหลักฐาน และสถานที่ประกอบกิจการที่มีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรจะต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในส่วนของการเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งแค่ไหน อย่างไร ขึ้นอยู่กับข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยที่สถานประกอบกิจการทุกแห่งทั้ง ๒ ประเภทจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนดไว้ เพื่อเป็นการป้องกันควบคุม กำกับดูแลความปลอดภัยของการประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารมิให้อาหารเกิดโอกาสเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของสิ่งสกปรกหรือสิ่งที่เป็นอันตราย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคได้

“ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ผู้ประกอบกิจการทราบอย่างทั่วถึงเพื่อให้ได้รับความร่วมมือที่ดี และผู้ประกอบกิจการสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะที่กำหนดไว้ และที่สำคัญท้องถิ่นเองก็ควรกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหรือหนังสือรับรองการแจ้งต้องมาเสียค่าธรรมเนียมทุกปีไว้ให้ชัดเจนในข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วย”

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

ໃບອນຸຍາດ

๒๔. ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีอายุ ๑ ปี โดยการนับอายุใบอนุญาตให้นับตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาตไปจนถึงวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุเป็นระยะเวลา ๑ ปี ซึ่งจะต้องชนกัน และต่อเนื่องเป็นวันเดียวกันทุกปี

โดย นางสาวรัตนา เฒ่าอุดม
: นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองประชาชนด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยได้กำหนดให้กิจการหลายประเภทต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินการ ได้แก่ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กิจการตลาด การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่มากกว่า ๒๐๐ ตารางเมตร สำหรับสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตแต่ต้องขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง

ทั้งนี้ เพื่อควบคุมดูแลสุขลักษณะของการประกอบกิจการดังกล่าวข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

ปัญหาที่พบมากเกี่ยวกับใบอนุญาต คือ การนับอายุใบอนุญาต ปัญหานี้จะเกิดเมื่อผู้ประกอบการมาขอต่ออายุใบอนุญาต โดยกฎหมายกำหนดให้ต้องมายื่นขอต่ออายุใบอนุญาตพร้อมชำระค่าธรรมเนียมก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่จึงมักจะสับสนระหว่างวันที่ชำระค่าธรรมเนียมกับวันที่ออกใบอนุญาตทำให้วันที่ออกใบอนุญาตและวันที่หมดอายุ

ไม่ตรงกัน และมีจำนวนวันเกินหนึ่งปี ส่วนหนังสือรับรองการแจ้งมีหลักการเดียวกันกับใบอนุญาตเพียงแต่หนังสือรับรองการแจ้งไม่มีวันหมดอายุ หลักการในการนับใบอนุญาต มีดังนี้

ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีอายุ ๑ ปี ฉะนั้นการนับอายุใบอนุญาตให้นับตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาตไปจนถึงวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุเป็นระยะเวลา ๑ ปี ซึ่งจะต้องชนกัน และต่อเนื่องเป็นวันเดียวกันทุกปี

ตัวอย่างเช่น ใบอนุญาตฉบับนี้ออกให้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ สิ้นอายุวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดดังตารางนี้

วันที่ออกใบอนุญาต (รายใหม่)	วันที่ สิ้นอายุ ใบอนุญาต	วันที่มายื่นขอต่ออายุ ใบอนุญาตและ ชำระค่าธรรมเนียม	วันที่ออก ใบอนุญาต (รายต่อ)
๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐
	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑	๒๐ เมษายน ๒๕๖๑	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑
	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ข้อสังเกต :

อย่าสับสนการลงวันที่ในใบอนุญาต ระหว่างวันที่ออกใบอนุญาตกับวันที่มายื่นขอต่ออายุพร้อมชำระค่าธรรมเนียม

การกำหนดระยะเวลาในการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขึ้นอยู่กับข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ตั้งของสถานประกอบกิจการนั้น

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/main.php?filename=๑HLaws๒๐๑๖>

๒๕. การประกอบกิจการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย การประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ การจัดตั้งตลาด จัดตั้งสถานที่จำหน่ายหรือ สะสมอาหาร การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

โดย นางสาวยุวดี ประชุมฉลาด
: นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

คงมีใครหลายๆ คนอยากจะทำประกอบกิจการ อยากจะมีธุรกิจเป็นของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ตาม และมักจะมีข้อสงสัยมากมาย เช่น “เฮ้! ถ้าจะจัดตั้งตลาดจะเริ่มต้นยังไงดี จะผลิตอาหาร และเครื่องดื่ม เพื่อจำหน่ายจะต้องขออนุญาตหรือเปล่า จะต้องดำเนินการตามกฎหมายอะไร และจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง เป็นต้น ซึ่งกฎหมายในบ้านเมืองเราก็มีเป็นจำนวนมาก และแต่ละกฎหมายก็มีรายละเอียดมากมาย มีบทบังคับแตกต่างกันไป ล้วนแต่เป็นกฎหมาย กติกาที่ให้ประชาชนทุกคนได้ปฏิบัติตามเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

พระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็น
กฎหมายที่ต้องการคุ้มครอง
ให้ประชาชนได้อยู่ในสภาพ
แวดล้อมที่เหมาะสมกับการ
ดำรงชีวิต โดยควบคุมดูแล
ทั้งด้านสุขลักษณะ และการ
อนามัยสิ่งแวดล้อม ควบคุม

การดำเนินกิจการต่างๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และ ยังได้กำหนดให้ผู้ที่จะประกอบกิจการบางประเภทหรือการดำเนินการบางอย่าง จะต้องขอรับใบอนุญาตก่อนดำเนินการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถ ควบคุมดูแลตั้งแต่ก่อนดำเนินการ

การประกอบกิจกรรมใดบ้าง ที่ต้องขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๑. การประกอบกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจ หรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดบริการ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ๒๕๓๕

๒. การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๓๓ แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. การจัดตั้งตลาด ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสสมอาหารในอาคาร หรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร และมีใช้เป็นการขายของในตลาด ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๕. การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา ๔๑ แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

นอกจากนี้ การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร แม้ไม่ต้องขออนุญาตแต่ก็ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด สามารถทราบสภาพปัญหาของพื้นที่ได้ดี กฎหมายจึงให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพปัญหาในพื้นที่ ดังนั้น การประกอบกิจการหรือดำเนินการใดๆ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว ก็ต้องตรวจสอบข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วย

เราทุกคนอาจจะปฏิเสธได้เลยว่าไม่รู้กฎหมาย หลากๆ คนกระทำความผิดดำเนินการประกอบกิจการ โดยไม่ทราบว่าต้องขออนุญาตก่อน สาเหตุก็อาจเนื่องมาจากกฎหมายเข้าไม่ถึงประชาชน หรือประชาชนเข้าไม่ถึงกฎหมายก็ตามแต่ ดังนั้น หากประชาชนหรือผู้ที่สนใจประสงค์จะประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการใดๆ ต้องตรวจสอบข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ในการขออนุญาตเสียก่อน

หากมีผู้ที่สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถหาข้อมูลได้ที่ <http://www.anamai.moph.go.th> หรือ<http://laws.anamai.moph.go.th>

บทความทั่วไป

๒๖. เจ้าของบิมน้ำมันต้องจัดให้มีส้วมไว้สำหรับบริการลูกค้าที่สะอาดถูกสุขลักษณะ มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้งานตามที่กฎหมายกำหนด หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมีโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

โดย นางสาวสุกฤดา คุณวโรตม์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

เด็กผู้หญิง : “คุณพ่อคุณแม่คะ ส้วมในบิมน้ำมันนี้สะอาด กลิ่นหอมน่าใช้ หนูชอบมากๆ เลยค่ะ ครั้งต่อไปคุณแม่พาหนูแวะเติมน้ำมันที่บิมน้ำมันนี้อีกนะค่ะ”

พ่อ+แม่ : “ได้สิจ๊ะลูก พ่อกับแม่ก็ชอบเหมือนกัน”

เป็นเสียงเด็กผู้หญิงกำลังพูดคุยกับครอบครัวของเธออย่างมีความสุข ในขณะที่ขับรถออกมาจากสถานีบริการน้ำมันแห่งหนึ่ง เพื่อที่จะเดินทางกลับไปเยี่ยมญาติที่ต่างจังหวัดในช่วงเทศกาลสงกรานต์

เทศกาลสงกรานต์ เป็นประเพณีปีใหม่ไทยที่มีมานานแล้ว เป็นวันแห่งความรักหรือวันแห่งครอบครัวของคนไทย ที่มักจะมีประชาชนกลับภูมิลำเนาหรือเดินทางสัญจรไปมาเพื่อท่องเที่ยวในวันหยุด ซึ่งต้องแวะรับประทานอาหาร อีกทั้งยังต้องแวะประกอบกิจกรรมส่วนตัวทั้งหนัก และเบาตลอดระยะเวลาการเดินทาง

ดังนั้น การดูแลรักษาห้องส้วมสาธารณะให้สะอาดถูกสุขลักษณะอยู่เสมอจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการป้องกันโรคระบบทางเดินอาหาร รวมถึงจำนวนห้องส้วมต้องเพียงพอต่อการใช้งาน สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกกฎกระทรวงกำหนดส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะในร้านจำหน่ายอาหาร และหรือเครื่องดื่ม และสถานบริการ การจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้ร้านจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่ม ซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้า ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน และเจ้าของสถานบริการจำหน่ายน้ำมัน

เชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีส้วมไว้สำหรับบริการลูกค้าที่สะอาดถูกสุขลักษณะ มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้งานตามที่กฎหมายกำหนด หากเจ้าของร้านอาหารฯ หรือสถานบริการจำหน่ายน้ำมันฯ ฝาฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมีโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

ประชาชนผู้ใช้บริการร่วมสาธารณะ มีสิทธิใช้ **ส้วมสะอาด เพียงพอ ปลอดภัย** ทั้งนี้ หากประชาชนพบว่า เจ้าของร้านอาหาร หรือสถานบริการน้ำมัน จัดให้มีส้วมที่ไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะหรือมีปริมาณไม่เพียงพอตามที่กฎหมายกำหนด ประชาชนมีสิทธิแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (นายก อบต., เทศบาล, อบจ. , ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร, ปลัดเมืองพัทยา) ในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งร้านอาหารหรือสถานบริการน้ำมัน นั้น เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการตรวจสอบ และควบคุมกำกับดูแลให้ถูกต้องตามกฎหมาย

...แต่อย่าลืมนะว่า... “สิทธิย่อมมาคู่กับหน้าที่เสมอ” อย่าทวงสิทธิโดยไม่คิดทำหน้าที่นะคะ

เมื่อประชาชนมีสิทธิใช้ร่วมสาธารณะสะอาดถูกสุขลักษณะแล้ว ก็ต้องมีหน้าที่ที่จะช่วยดูแลรักษาความสะอาด โดยการใช้ส้วมให้ถูกสุขลักษณะ เช่น กดชักโครกหรือราดน้ำทุกครั้งหลังการใช้งาน ไม่ทิ้งผ้าอนามัยลงในโถส้วม

และไม่ทิ้งกันบูหรือลงในโถปัสสาวะ เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของทุกคนนะจ๊ะ

ที่มา : <http://www.dla.go.th/index.jsp>
หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๙

๒๗. การจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ถ้าหากพบว่าสถานดังกล่าวมีการจำหน่ายอาหารให้กับนักเรียนด้วย ในกรณีเช่นนี้จะต้องขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารต่อราชการส่วนท้องถิ่น

โดย นางสาววิภากรณิดา สุบุตร
: นักวิชาการสาธารณสุข

ปัจจุบัน การเรียนกวดวิชาผ่านโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย กำลังกลายเป็นที่นิยมสำหรับเด็กในวัยเรียน ผู้ปกครองของเด็กหลายคน เลือกที่จะสนับสนุนให้ลูกเข้าเรียนเพิ่มเติมในสถาบันกวดวิชาเหล่านี้ เพื่อเป็นตัวช่วยให้ผ่านการสอบ ทั้งการสอบไล่ภายในโรงเรียนหรือผ่านการสอบเข้ามหาวิทยาลัย หลายคนให้ความเห็นว่าการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นยังไม่เพียงพอหรือไม่มีประสิทธิภาพมากพอที่จะทำให้ตนบรรลุผลได้ โรงเรียนกวดวิชาอาจจะถูกเรียกต่างๆ กันในชื่ออื่นๆ เช่น สถาบันกวดวิชา โรงเรียนติวเตอร์ โรงเรียนสอนพิเศษหรือชั้นเรียนพิเศษ เป็นต้น โรงเรียนกวดวิชาบางแห่งมีการเรียนการสอนหลากหลายวิชา ให้นักเรียนได้เลือกเรียน แต่บางแห่งก็มีเพียงรายวิชาเดียว

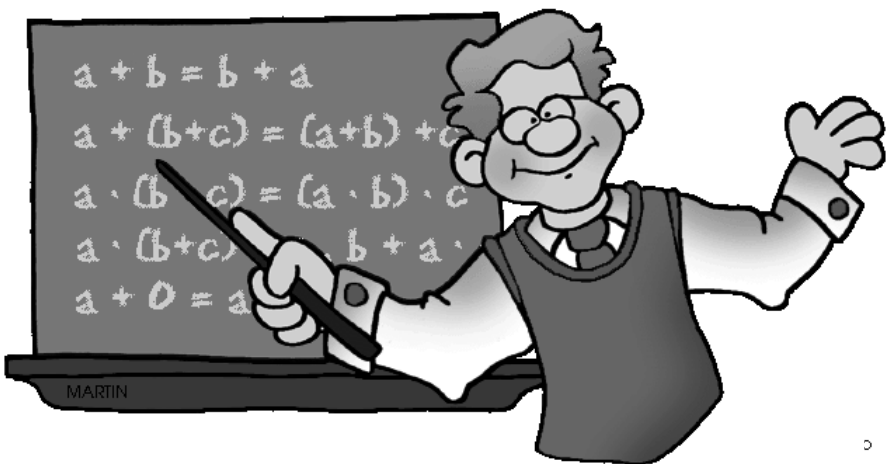

จากการที่สถาบันหลายแห่งเป็นที่รู้จัก และได้รับการยอมรับจากนักเรียนหลายๆ กลุ่มทำให้มีการขยายสาขากระจายไปยังสถานที่ต่างๆ รวมทั้งในต่างจังหวัดด้วย ซึ่งสถาบันบางแห่งไม่มีครูผู้สอนในชั้นเรียน แต่เป็นการสอนผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถถ่ายทอดสดการสอนไปยังสาขาอื่นหรือการใช้สื่อ การสอนในรูปแบบวิดีโอที่ค้นคว้าการสอนที่ได้บันทึกไว้ก่อนหน้า และเป็น ที่สังเกตได้ว่า สถานที่ที่กวตวิชาส่วนใหญ่มักจะมีนักเรียนเข้าเรียนพร้อมกันเป็น จำนวนมาก จึงมักจะมีคำถามตามมาจากหลายหน่วยงาน รวมทั้งตัวผู้ปกครองว่า การที่มีนักเรียนจำนวนมากมาอยู่รวมกันในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งในสถานที่ หนึ่งๆ เช่นนี้ จะมีผลกระทบอะไรตามมาได้บ้าง และตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น สถานที่ที่กวตวิชาเข้าข่ายอาคารที่ต้องห้าม ไม่ให้มีผู้คนอยู่มากเกินไปตามประกาศกระทรวงหรือไม่อย่างไร หรือเข้าข่าย กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องขออนุญาตประกอบกิจการต่อเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นหรือไม่ และมีวิธีการจัดการ ดูแลหรือมีผู้ใดเข้ามาควบคุมความ เป็น ระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ที่กวตวิชาจำพวกนี้หรือไม่อย่างไร

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสถานที่กวดวิชานั้น เนื่องจากสถานที่กวดวิชาบางแห่งมีพื้นที่คับแคบ เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน ทำให้มีการระบายอากาศถ่ายเทไม่สะดวก อีกทั้ง ถ้าหากขาดการดูแลรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่องแล้ว จะทำให้เป็นแหล่งพาหะนำโรค และมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อโรคได้ง่าย

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๗/๒๕๓๘ เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักอาศัย ที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไปซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น เป็นหลักเกณฑ์ที่บังคับใช้กับ “อาคารที่พักอาศัย” ซึ่งหมายถึง อาคารซึ่งโดยปกติบุคคลใช้อุ้มนอนอยู่ทั้งกลางวัน และกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัยอย่างถาวรหรือชั่วคราว และให้หมายรวมถึงโรงเรียน บ้านพักอาศัย โรงแรม หอพัก อาคารชุด หรืออาคารอื่นใดที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน ที่สร้างขึ้นตามกฎหมายควบคุมอาคาร ดังนั้นสถานที่กวดวิชาซึ่งเป็นสถานที่ที่มีได้ใช้ในการอยู่อาศัย เป็นเพียงสถานที่ที่มีการเข้ามาใช้ประโยชน์เพียงช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น จึงไม่ถือว่าสถาบันกวดวิชา

เข้าข่ายอาคารที่ต้องห้ามไม่ให้มีคนอยู่มากเกินไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๗/๓๕๓๘ อีกทั้งการจัดตั้งสถานที่กวดวิชายังไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ถึงแม้ว่า การจัดตั้งสถานที่กวดวิชาจะไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ถ้าหากพบว่า สถาบันกวดวิชาบางแห่งมีการให้บริการจำหน่ายอาหารให้นักเรียนด้วย เช่น อาหาร เครื่องดื่ม รวมถึงขนมขบเคี้ยวต่างๆ เป็นต้น ในกรณีนี้ สถาบันกวดวิชาดังกล่าวจะต้องไปดำเนินการขอรับใบอนุญาตสถานที่จำหน่ายอาหารกับราชการส่วนท้องถิ่นที่สถาบันกวดวิชานั้นๆ ตั้งอยู่ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้จัดตั้งสถานที่กวดวิชาจะต้องดูแลอาคารสถานที่กวดวิชาดังกล่าวให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรคหรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญด้วย

ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุมดูแลการสภาพของอาคารสถานที่กวดวิชาให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของนักเรียน เจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุขจึงมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในการเข้าไปตรวจตราและให้คำแนะนำแก่ผู้ดำเนินการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ หากผู้ปกครองพบเห็นสภาพอาคารสถานที่กวดวิชาไม่ถูกสุขลักษณะ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของนักเรียนหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ ให้ผู้ปกครองแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานที่กวดวิชานั้น เพื่อดำเนินการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป

ที่มา : <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=๓ALaws>

๒๘. “น้ำมันลูกหมู” คือ การนำน้ำมันทอดซ้ำที่เสื่อมสภาพไปฟอกสีให้ใสแล้วบรรจุใส่ถุงพลาสติกเพื่อจำหน่ายไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข แต่อาจมีความผิดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

โดย นางสาวศุภมา คุณวโรตม์
: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

“น้ำมันลูกหมู” คืออะไร ปัจจุบันมักจะมี การนำน้ำมันทอดซ้ำที่เสื่อมสภาพไปฟอกสีให้ใสแล้วบรรจุใส่ถุงพลาสติกมัดปากถุงด้วยหนังยาง แล้วนำกลับมาจำหน่ายให้กับผู้บริโภคตามตลาดนัด และตลาดสด ซึ่งประชาชนทั่วไปรู้จักกันในชื่อ “น้ำมันลูกหมู” วิธีสังเกตง่ายๆ คือ ลักษณะถุงที่บรรจุน้ำมันลูกหมูจะไม่มีฉลาก และเมื่อตรวจสอบปริมาณสารโพลาร์ในน้ำมันดังกล่าว พบว่ามีปริมาณสารโพลาร์เกินร้อยละ ๒๕ ของน้ำหนัก ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๘๓ พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง กำหนดปริมาณสารโพลาร์ในน้ำมันที่ใช้ทอดหรือประกอบอาหารเพื่อจำหน่าย ถือเป็นภัยเงียบที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เนื่องจากเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็งซึ่งเป็นสิ่งที่น่าวิตกกังวลต่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของประชาชนอย่างยิ่ง

“น้ำมันลูกหมู” เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ และผู้ที่ทำน้ำมันลูกหมูเพื่อจำหน่ายต้องขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือไม่

จากลักษณะของกิจกรรมที่มีการนำน้ำมันทอดซ้ำที่เสื่อมสภาพไปทอดสัฟไฟให้ใสแล้วบรรจุใส่ถุงพลาสติกมัดปากถุงด้วยหนังยางแล้วนำกลับมาจำหน่ายให้กับผู้บริโภคตามตลาดนัด และตลาดสด ซึ่งประชาชนทั่วไปรู้จักกันในชื่อ “น้ำมันลูกหมู” นั้น ลักษณะของกิจกรรมดังกล่าว ไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ที่ทำน้ำมันลูกหมูเพื่อจำหน่ายจึงไม่ต้องขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถึงแม้ว่าลักษณะของกิจกรรมหรือการกระทำดังกล่าวนี้จะไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ก็มีกฎหมายที่สามารถใช้ควบคุมกำกับได้ คือ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๘๓ พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง กำหนดปริมาณสารโพลารีนในน้ำมันที่ใช้ทอดหรือประกอบ

อาหารเพื่อจำหน่ายให้มีปริมาณสารโพลาร์ได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของน้ำหนัก ซึ่งหากตรวจสอบพบว่าผู้ประกอบการอาหารที่ใช้ไขมันทอดอาหารที่มีปริมาณสารโพลาร์เกินมาตรฐานที่กำหนดและจำหน่ายแก่ผู้บริโภค ถือเป็นการจำหน่าย

อาหารผิดมาตรฐานฝ่าฝืนมาตรา ๒๕(๓) ของพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

อย่างไรก็ตาม เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลผู้ประกอบการกิจการตลาด สถานจำหน่ายอาหาร และสถานที่จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ โดยดำเนินการส่งเสริมให้ความรู้ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกซื้อน้ำมันปรุงประกอบอาหาร วิธีสังเกตน้ำมันที่เสื่อมสภาพ และผลเสียของการบริโภคน้ำมันทอดซ้ำที่เสื่อมสภาพ รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันทอดซ้ำเสื่อมสภาพให้ถูกวิธี โดยไม่เททิ้งน้ำมันที่ไม่ใช้แล้วลงในท่อระบายน้ำซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ท่อระบายน้ำอุดตันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของพาหะนำโรคต่างๆ อีกด้วย หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการนำน้ำมันใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การนำไปผลิตเป็นไบโอดีเซล เป็นต้น

ที่มา : http://foodsafety.anamai.moph.go.th/main.hp?filename=index_๒๐๑๗

<http://food.fda.moph.go.th/>

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๑๗๕

โทรสาร ๐ ๒๕๙๑ ๘๑๘๐

<http://laws.anamai.moph.go.th>